

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Juanñə'

Ben' naquə Xtižə' Diozən' golje' goque' beñach

1 Catə' gwxe yežlyonə' bazoczə ben' naquə Dižə'ənə'. Zoe' len Diozən' na' ben' naquə Dižə'ənə' leczə naque' Dioz.

2 Dezd nechte zoe' len Diozən'.

3 Na' Diozən' bene' par nich ben' naquə Dižə'ən bene' yoguə'əłol beñach, angl, bia chsa'aš, na' yeziqua'əchlä de'e zjäde. Bitobi bi de de'e gwxe de'e gwzil de'e cui ben le'.

4 Le' nse'e yelə' mban zejlicane. Na' beñə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicane, yo'o be'eni' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

5 Na' ben' naquə Dižə'ənə' nse'e be'eni' par yichjla'ažda' beñachən'. Na' la'anə'əczə chacchguə de'e malən' yežlyo nga gan' ble'enə', de'e malən' bito chgapə'ən be'eni' che'enə'.

6 Diozən' bsele'e to beñə' le' Juan.

7 Bide' bedaye'e dižə' che ben' nsa' be'eni'inə' par nich yoguə'əłol beñachən' guaqua so'onlilaže'e ben' nsa' be'eni'inə' catə' se'enene' xtižə' Juanñə'.

8 Caguə Juan na'anə' nse'e be'eni'inə', sino bide' bedaye'e dižə' che ben' nsa' be'eni' par beñachən'.

9 Babžin ža bla' be'eni' che Diozən' yežlyo nga par šo'on lo'o yichjla'ažda' beñachən', na' chse'eni'in len notə'ateze'.

10 Ben' naquə Dižə'ənə' gwzoe' yežlyon'. Na' la'aŋə'əczə len' bene' yežlyon', benə' ca' ža' yežlyon' bito gwsa'acbe'ine' non' naque'.

11 Golje' entr neto' naquəto' benə' nasyon che'enə', na' casi yoguə' neto' naquəto' benə' nasyon che' bito gwyejle'eto' che'.

12 Con benə' chse'ejle'e che', benə' chso'onlilaže'ene', chone' par nich zjənaque' xi'in Dioz.

13 Zjənaque' xi'inə' caguə por ni che gwsa'alje' zjənaque' benə' belə' chen, na' caguə por ni che de'en gwzelažə' benə' byon' na' no'olə, na' caguə por ni che gone'e benə' byon' so xi'inə'. Dioz nan' bene' xi'inə' lega'aque'.

14 Na' ben' naquə Dižə'ənə' golje' goque' benəch na' gwzoe' len neto'. Ble'ito'one' na' gocbe'ito' de que naque' le'ezelaogüe benə' zaque'e la'len' naque' Xi'in tlišə' Xacho Diozən'. Lechguale nži'ilāže'e benəchən' na' chzejni'ine' benəchən' yoguə'əlol dižə' li che Diozən'.

15 Juannə' bzejni'ine' che' gwne': —Che be'ena'anə' babi'a dižə' gwnia' de que ben' ze'e echoj zaquə'əche' ca nada', chedə' bazoczə le'enə' antslə ze'e soa' nada'.

16 Na' Xi'in Diozən' laogüe de'en lechguale nži'ilāže'e chio'o, zotezə zoe' chaclenchgüe' yoguə' chio'o chonlilažə'əchone'.

17 De'e Moisezan' bzejni'ine' de'e xaxtao' neto' benə' Izrael lei che Diozən', na' Jesocristan' bedəlo'e de que nži'ilāže' Diozən' chio'o benəch na' chzejni'ine' chio'o yoguə'əlol dižə' li che Diozən'.

18 Ni to cui nonə' le'i Diozən'. Xi'inə' tlišə'ənə' ben' chaquene' chei babzejni'iczene' benəchən' can'

naquə yichjla'ažda' Diozən'.

Juan ben' bchoa benə' nis be'e diž' che Jeso'osən'

19 Benə' blao che ɳasyon Izrael ɬeto'on ža' Jeros-alenŋə' boso'osele'e balə bxoz lao ben' le Juan len yebałə beŋə' gwsa'aljə lao dia che de'e Lebi benə' zjəyo'o lao na'aga'aque' so'one' mendad lo'o yo'odao' əblao che neto' beŋə' Izrael. Boso'osele'e beŋə' ca' lao Juannə' par nich gosə'əñezene' non' naque'.

20 Na' gože' lega'aque' clar: —Caguə nadan' Cristən' ben' naquən əselə' Diozən' par gaquəlene' ɳasyon che chio'o beŋə' Izraelən'.

21 Na' gwse'ene': —¿Noxa le' ža? ¿əšə len' Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'?

Na' gože' lega'aque': —Caguə nada'anə'.

Nach gosə'əze'ene': —¿Ešə len' ben' naquən yidə par güe'elene' neto' xtižə' Diozən'?

Na' boži'en gwne': —Bitoczə.

22 Nach gwse'ene': —¿Noxaczə le'? nich žjəyeyežto' beŋə' ca' boso'oselə' neto'. ¿Bi natgo' che cuino'?

23 Nach gože' lega'aque': —Nada' naca' ben' chñe zižjo latjə dašən', ənia': "Le'eyoša' yichjla'ažda'olen' par nich əgwzenagle che Xanchon' catə'ən yide'enə'", can' gwna de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

24 Na' beŋə' ca' ja'ac lao Juanŋə' boso'oselə' beŋə' fariseo ca' lega'aque'.

25 Na' gwse'ene': —¿Bixchen' chcho' beŋə' nis šə cui naco' Cristən', na' šə cui naco' Liazən' na' šə ni ben' naquən yidə par güe'elene' neto' xtižə' Diozən'?

²⁶ Na' Juannə' boži'e xtižə'əga'aque'enə' gože': —Nada' chčhoa' beŋə' nis, pero na' entr le'e zo to beŋə' cui nombi'ale.

²⁷ Be'enə' ze'e əchoje' na' zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmose'.

²⁸ Yuguə' de'e quinga goquən yež de'en nzi' Betabara. Na' yežən' chi'in yešla'alə yao Jordannə' gan' chčhoa Juannə' beŋə' nis.

*Jeso'osən' gwxaquə'əlebene' ca xilə' dao'
ca' gwso'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao
xtolə'əga'aque'enə'*

²⁹ Beteyo ble'i Juannə' za' Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' gože' neto' ža'ato'onə': —Le'e güiač̄c̄ nga za' ben' bselə' Diozən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' bia ca' chotcho par chnitlao xtolə'əchon'. Le'enə' yeque'e xtolə' beŋačhən' con beŋə' so'onlilažə' le'.

³⁰ Çhe bengan' bi'a dižə' catə'ən gwnia' de que ben' ze'e əchoj̄ zaquə'əche' ca nada', cheda'bazoczə le'enə' antslə ze'e soa' nada'.

³¹ Bito gocbe'ida' nada' cate non' naque'. Pero na'a za'a chčhoa' beŋə' nis par nich̄ yeziquə'əchlə beŋə' Izrael sa'acbe'ine' non' naque'.

³² Na' Juanŋə' be'echē' dižə' çhe Jeso'osən' gwne': —Spirit che Diozən' de'en zo yoban' len Diozən' ble'ida' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzon len Jeso'osən'.

³³ Bito gocbe'ida' nada' non' naque' žalə' que Diozən' ben' bselə' nada' par chčhoa' beŋə' nis gwne' nada': "Le'ido' yetj̄ Spirit ćhia'anə' gan' zo ben' gon ca so Spirit ćhia'anə' lo'o yichjla'ažda'olen' na' ɻabi'an le'e. Na' catə' əžin Spirit ćhia'anə' gan' zo be'enə', son len le'."

34 Nada' bable'ida' goc can' gwne'enə' na' cho'a dižə' de que bengan' Xi'in̄ Diozən'.

Benə' ca' gosə'ənaogüe' Jeso'osən' de'e neche

35 Ža beteyo zecha Juanŋə' len ćhopə neto' disipl che'.

36 Na' ble'ine' gwde Jeso'osən', na' gože' neto': —Le'e ggüiašc na' zda ben' bselə' Diozən' ben' gwxaqua'elebe ca xilə' dao' bia ca' chotcho par chnitlao xtolə'əchon'.

37 Na' ćhopte neto' gože' ca' jenaoto' Jeso'osən'.

38 Na' beyechj Jeso'osən' na' ble'ine' banaoto'one'. Na' gože' neto': —Bixčhen' naole nada'?

Na' gožto'one': —Maestr, ćga zo'?

39 Nach gože' neto': —Le'e šo'o na' le'ile.

Na' gwyejlento'one' na' ble'ito' gan' zoe'enə', na' bega'anlento'one' do yeto ćhop or, ćheda' ca orən' banaquə ca do cheda tap.

40 Nada' lena' Ndres benə' bišə' Simon Bedən' beneto' dižə' de'en be' Juanŋə' na' gwnaoto' Jeso'osən'.

41 Na' Ndresən' antslə ze'e gone' bichlə jəyeni'e Simon biše'enə' na' gože'ene': —Babežaglaoto' Mesiasən'—, zeje dižə' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nəsyon Izrael ćheton'.

42 Nach Ndresən' gwčhe'e Simon biše'enə' gan' zo Jeso'osən'. Na' lao chgüia Jeso'osən' le' gože'ene': —Len' Simon xi'in̄ Jonas. Pero yesə'əsi' beŋə' le' Sefas—, zeje dižə' Bed.

Jeso'osən' gwleje' Lipən' na' Natanaelən' par əžja'aclene' le'

43 Beteyo Jeso'osən' gwčhoglaogüe'en yeyeje' Galilean', na' bežague' Lipən' na' gože'ene': —Yo'o len nada'.

44 Lipən' naque' beŋə' Betsaida, laž Ndresən' na' laž Bedən'.

45 Nach Lipən' bežague' Natanaelən' na' gože'ene': —Babežaglaoto' ben' bzoj Moisezən' xtiže'e le'e libr ca' gan' leczə bzoje' lein', na' che lecze'en boso'ozoj beŋə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Len' Jeso'osən' beŋə' Nasaret, xi'in Jwsen'.

46 Na' gož Natanaelən' le': —¿Bat benecho Nasaret na' aechoj beŋə' güen?

Na' gož Lipən' le': —Yo'o nič əñezdo'.

47 Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' bachžin Natanaelən' baozə, gwne' che': —Na' za' to beŋə' Izrael gwlaž checho ben' naquə beŋə' güen, na' ni latə'ezə cui naque' beŋə' goxоayag.

48 Na' gož Natanaelən' le': —¿Nac chac nombi'o nada'?

Na' Jeso'osən' gože'ene': —Antslə ze'e əñe' Lipən' le', catə'ən zecha'o xan yag yixgüionə', ble'ida' le'.

49 Nach Natanaelən' gože'ene': —Maestr, len' naco' Xi'in Dioz. Len' naco' Rei ben' chbezəto' yedəŋabia' neto' beŋə' Izrael.

50 Na' Jeso'osən' gože'ene': —¿Epor ni che de'en gwnia' de que ble'ida' le' xan yag yixgüion' chejli'o de que Diozən' gwleje' nada' par gaquəlena' ɻasyon chechon' ža? De'e zaquə'ache ca de'e nga ze'e za'ac.

51 Nach Jeso'osən' goze'e neto': —De'e li achnia' le'e, le'ixejele yoban' gan' zo Diozən' na' angl che' ca' əse'ep se'etje' yežlyo nga gan' zoa', la' Dioz nan' bsele'e nada' golja' beŋach.

2

Gotə' to yełə' gošagna' yež de'en nzi' Cana

¹ Gwde šoñə ža nach gotə' to yełə' gošagna' yež de'enə nzi' Cana distrit Ɂhe Galilea, na' gwyej xna' Jeso'osən'.

² Na' leczə gwsa'axe' Jeso'osən' len neto' disipl Ɂhe' nich gwyejto' gan' chac yełə' gošagna'anə'.

³ Na' caguə goque binon' par əse'ej yoguə' beñə' ca' ža'anə'. Nach xna' Jeso'osən' gože'ene': —Bito bi bino dech Ɂhega'aque'.

⁴ Na' gož Jeso'osən' le': —Nagüe, Ɂbixchen' chi'o nada' ca'? Ze'e əzin or gaquəlena' beñə' quinga.

⁵ Na' xne'enə' gože' beñə' ca' chso'on mendadən': —Le'e gon bitə'atezə de'e añe'.

⁶ Na' nitə' xop yej ga chož nis. Yej ca' zjənac ca' choso'očhin beñə' Izrael gwlaž Ɂheto' ca' par chsa'a chəsə'ayib cuinga'aque' segon can' na lei Ɂheto'onə'. Na' to to yej ca' chožən do xon' che'e o do ši che'e nisən'.

⁷ Na' gož Jeso'osən' beñə' güen mendad ca': —Le'e yosša' yej ca' nisən'.

Na' gosə'əgue'en xte ca gosə'əža'an.

⁸ Nach goze'e lega'aque': —Le'e gašə' latə'ən na'a, na' le'e žjənežjon' be'en chgüe'ej chguaon'.

Nach gwsa'aše'en jəsə'ənežjue'en be'en chgüe'ej chguaon'.

⁹ Na' bniž be'en nisən' banaquən bino, pero bito gwñezene' ga gwza'anñə', con beñə' ca' gwsa'aše' len na' zjəneze. Nach goxe' ben' chšagna'anə'

¹⁰ na' gože'ene': —Yoguə' beñə' chdie' zgua'atec bino šao', na' catə' beñə' ca' ža'anə' bazjəne'eje'

zilən', nach cho'e lega'aque' de'e corrient. Pero na' le' bzago'o bino šao' nga xte ɳa'ach.

11 De'e nga ben Jeso'osən' Cana distrit ɬhe Galilean' goquən milagr nech de'en bene' par blo'e de que nse'e yelə' guac ɬhe Diozən'. Na' neto' disipl ɬhe' benlilažə'əto'one'.

12 Gwde na' gwyejto' Capernaum len ɬe' na' len xne'enə' na' beɳə' biše'e ca'. Na' jəsoto' na' to ɬhopə šoɳə ţa.

Jeso'osən' bebeje' beɳə' ca' chso'on ya'a chyo'o yo'odao' əblaonə'

13 Na' bazon galə' lni pascw ɬhe neto' beɳə' Izrael catə'en gwyejto' len Jeso'osən' Jerosalenŋə'.

14 Catə' bzinto' chyo'o yo'odao' əblao che neto' beɳə' Izrael na' ţa' beɳə' chəsyə'eyotə' go'on na' xilə' na' ngolbexə, na' len beɳə' ca' zjəchi' choso'oše'e mech.

15 Nach Jeso'osən' bene' to sot de do na' bebeje' yoguə'əłol beɳə' ca' ţa' chyo'o ɬhe yo'odao' əblaonə' len xilə' ca', len go'on ca'. Na' beslase' xmech beɳə' goša' mech ca', na' gwlo'onil'an'e mes ɬchega'aque' ca'.

16 Na' gože' beɳə' ca' chso'otə' ngolbexən': —Le'e yebej yoguə'əłol bia quinga nga. Cui gonle ya'a nga liž Xa'anə'.

17 Nach jəyeza'alažə' neto' disipl ɬhe' can' nyoj Xtižə' Diozən' gan' nan: “De'e tant chi' yichja' ɬhe ližo'onə' xte cheyožlaž'a.”

18 Na' beɳə' ca' zjənaquə beɳə' blao ɬhe ɳasyon Izrael cheto'on ţa'anə' gwse'ene': —¿Bi yelə' guac əgwlo'ido' neto'onə' par ničə əñezeto' ſə napo' yelə' gwnabia' par bebejo' beɳə' ca'?

19 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e yochinj yo'odao' nga na' šonə žazə yeyona'an.

20 Nach beŋə' blao ca' gwse'ene': —Xopeyon iz gwso'one' yo'odao' nga, ɿəna' le' yeyono'on šonə žazə?

21 Pero Jeso'osən' gwne' ca' che cuerپ che'ena', chsa'aquə'alebene'en ca yo'oda'ona'.

22 Nach catə' bžin ža bebane' ladjo beŋə' guat ca', neto' disipl che' jəyeza'alažə'eto' can' gwne'ena'. Na' gwyejle'eto' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən de que Jeso'osən' yebane' ladjo beŋə' guat ca', na' leczə gwyejle'eto' de'en gože' neto'.

Jeso'osən' nezene' bin' yo'o lo'o yichjla'aždao' benachən'

23 Žlac gwzo Jeso'osən' Jerosalennə' lao lnı pascon', beŋə' zan gwso'onlilažə'ene' catə' besə'ale'ine' milagr ca' de'en bene'.

24 Pero na' Jeso'osən' bito ben cuine' lao na' beŋə' ca' chedə' bañeze nle'ine' yichjla'aždao' benachən'.

25 Na' bito byajene' no əgwzejni'i le' can' naquə yichjla'aždao' benachən' chedə' le' nezene' bin' yo'o lo'o yichjla'aždao' to toe'.

3

Jeso'osən' na' ben' le Nicodemo

1 Na' zo to beŋə' fariseo ben' le' Nicodemo. Na' naque' beŋə' blao che nasyon Izrael cheton'.

2 Nicodemon' gwyejə' lao Jeso'osən' še'elə na' gože'ene': —Maestr, nezeto' de que Diozən' bsele'e le' par chzejni'ido' neto', chedə' la' notono no chac gon ca naquə milagr ca' chono' šə cui zo Diozən' len le'.

³ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e li achnia' le' šə non' cui galjə yeto bito gaquə soe' ca ṇabia' Diozən' le'.

⁴ Nach gož Nicodemon' le': —¿Nacxa gon to beñə' galje' šə banaque' beñə' golə? ¿Eguaquəch yevo'e lo'o le'e xne'e na' galje' yeto?

⁵ Nach gož Jeso'osən' le': —De'e li achnia' le', šə non' cui galjə len nis na' len Spirit che Diozən', bito gaquə soe' ca ṇabia' Diozən' le'.

⁶ Beñə' zjənaque' belə' chen chəsə'əzan chəsə'əbeque' xi'iŋga'aque' leczə bi'i belə' chen. Beñə' ca' chon Spirit che Diozən' par nich chsa'alje', Spiritən' chnežjon lega'aque' yelə' mban zejlīcañe.

⁷ Bito yebando' can' gwnia' le' de que chonən byen galjə yoguə'ele yeto.

⁸ Ca naquə be'enə' de'en chechj, gatə'atezə chene'en chechjən, na' chendo' cholən, na' nic nezdo' gaxa za'annə' na' nic nezdo' gaxa šejənnə'. Can' naquən che yoguə'ələl beñə' chon Spirit che Diozən' par nich chsa'alje'.

⁹ Nach Nicodemon' gože'ene': —¿Nacxa chact-guan' par chac can' na'onə?

¹⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Le' naco' beñə' blao entr beñə' ca' choso'osed choso'olo'i beñə' Izrael gwlaž checho ca' xtižə' Diozən', ¿əna' cui chejni'ido' de'e ngan'?

¹¹ De'e li achnia' le', de'e ṇezeto'onə' chyixjue'eto' na' de'e bable'ito'onə' cho'eto' dižə' chei, na' cui chzenagle.

¹² De'en chac yežlyo ngan' bagwnia' le'e na' cui chejle'ele. ¿Nacxa gaquən' šejle'ele šə nia' le'e de'en chac yoban'?

¹³ Ni to beñə' cui zo yežlyo nga beñə' babeyep yoban' par ṇezene' can' chac yoban'. Pero ca naca'

nada' ža, gwzoa' yoban' len Diozən' na' bsele'e
nada' yežlyo nga par golja' beňach, na' zotezə zoa'
len Diozən' ben' zo yoban'. De'e na'anə' nezda' can'
chac yoban'.

¹⁴ Na' can' gwlis de'e Moisezən' bel de bronsən' to
le'e yag latjə dašən', can' cheyalə' yesə'əlise' nada' to
le'e yag, nadan' bselə' Diozən' golja' b'enach.

¹⁵ Na' gaquə chia' ca' par nich notə'atezə beňə'
gonlilažə' nada' bito cuiayi'e, sino gata' yelə' mban
zejlican̄ che'.

Chaque Diozən' che benachən'

¹⁶ Lechguale chaque Diozən' che chio'o beňach
na' beň Xi'inę' tlišə'ənə' par nich na' notə'atezcho
chonlilažə'əchone' bito cuiayi'icho mas de yelə'
mban zejlican̄ checho.

¹⁷ Diozən' bsele'e Xi'inen' yežlyo nga caguə par
nich əchoglaogüe'en che chio'o beňach de que nap-
cho dolə', sino par nich gone' ca cui yeyejcho lao yi'
gabilən'.

¹⁸ Chio'o chonlilažə'echo Xi'in Diozən' bach
nchoglaon checho de que bito bi dolə' napcho,
pero beňə' cui chso'onlilažə' le' nchoglaon
chega'aque' de que zjənape' dolə' chedə' bito
chso'onlilažə'e Xi'in tlišə' Diozən'.

¹⁹ Can' chac, beňə' ca' cui chso'onlilažə' le' ban-
choglaon chega'aque' de que zjənape' dolə', por ni
che de'en babidə Xi'in Diozən' yežlyon' nse'e be'eni'
par yičjla'aždao' beňachən', na' chəsyə'abeichene'
de'e žčholən' cle ca be'eni' che'enə' chedə' chso'one'
de'e malən'.

²⁰ Beňə' ca' chso'on de'e malən' chəsə'ague'ine'
be'eni' che'enə', na' bito chse'enene' əgwse'eni'in

lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə', chedə' bito chse'enene' la'alaon de que de'e malən' chso'one'.

²¹ Caguə ca' chio'o chzenagcho che dižə' li che Diozən' par choncho can' cheyalə' goncho. Chio'o cho'echo latjə chse'eni'in lo'o yichjla'ažda'ochon' chedə' chene'echo goncho ca sa'acbe'i benə' de que Diozən' chaclene' chio'o len bi de'en chonchon'.

Juan ben' bčhoa benə' nis be'e dižə' che Jeso'osən' de'e yoblə

²² Gwde na' neto' disipl gwyejto' len Jeso'osən' yež dao' ca' zjəchi' gan' mbane Jodean'. Na' žlac bega'aŋto'onə' Jeso'osən' bene' par nich neto' bčhoato' benə' nis.

²³ Na' Juanŋə' leczə chchoe' benə' nis yež de'en nzi' Enon de'en chi' galə'əzə yež Salim, gan' dechgua nis. Na' ja'ac benə' na' gosə'əchoe' nisən'.

²⁴ Cana' bitoŋə' gata' Juanŋə' ližyan'.

²⁵ Na' gotə' to bžaš entr disipl che Juanŋə' na' entr yeto չhopə benə' Izrael gwlaž չheto' ca' che de'en chəsə'əchhoe' benə' nis.

²⁶ Na' disipl che Juanŋə' ja'aque' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Maestr, ben' gwzo len le' yešla'alə yao Jordanŋə', ben' cho'o xtiž'e, le' bachchoe' benə' nisən' na' yogua'əzə benə' chja'ac ga'an zoe'enə'.

²⁷ Nach Juanŋə' gože' lega'aque': —Notono no əye'elao' šə cui gon Diozən' par nich so'elao' benə' le'.

²⁸ Le'e nezele can' bagwnia' de que bito naca' nada' Cristən' ben' bselə' Diozən' par gaquəlene' ɳasyon chechon'. Nada' naca' ben' bselə' Diozən' par cho'a xtižə' Cristən' nich ɳitə' benə' probnid par yoso'ozenague' che' catə'ən yide'enə'.

29 Catə' chəsə'əšagna' beŋə', beŋə' byo ben' chšagna' le'enə' chzi'e no'olən'. Na' beŋə' migw Ɂhe ben' chšagna'anə', zeche' cuite'enə' chebeichgüeine' chenene' chšil ben' chšagna'anə'. Ca'aczən' chac len nada' ža, lechguale chebeida' de'en chso'elao' beŋə' Cristən'.

30 La' le'enə cheyalə' šejəchlə gaque' beŋə' blao; pero ca naquə nada', šejəchlə te chia'.

Ben' za' gan' zo Diozən'

31 Ca naquə ben' za' gan' zo Diozən', le' naque' blaoch ca notə'ətezəchlə beŋə'. Na' ca naquə notə'ətezəchlə beŋə' ža' yežlyo nga, be'en Ɂhe yežlyo nga zjənaque' na' xtižə' yežlyo ngan' chso'e. Pero na' ben' za' gan' zo Diozən', le' naque' beŋə' blaoch ca notə'ətezəchlə beŋə'.

32 Le' cho'e dižə' Ɂhe de'en bable'ine' gan' zo Diozən' na' che de'en babenene' na', na' notono no chzenag xtižə'enə'.

33 Na' šə non' choso'ozenag xtižə' ben' za' gan' zo Diozən' choso'olo'e de que zjəneze'ne' Diozən' cho'e dižə' li.

34 Na' Xi'in Diozən' ben' bsele'enə' cho'e xtižə' Diozən' Ɂchedə' Diozən' chone' par nich zotezə zo Spirit Ɂhe'enə' len le' dote tyemp.

35 Diozən' chaquene' Ɂhe Xi'ine'enə' na' babene' ca chejni'ine' yogua'ələl par nich le' əgwzejni'ine' benachən'.

36 Na' chio'o chonlilažə'əcho Xi'in Diozən' de yelə' mban zejlicane Ɂhecho. Na' beŋə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chso'onlilaže'ene', bito gatə' yelə' mban zejlicane Ɂhega'aque' sino yesə'əzi'e castigw zejlicane.

4

Jeso'osən' be'e dižə' len to no'olə Samaria

¹ Na' beñə' fariseo ca' gwsa'acbe'ine' de que beñə' zanch jəsə'ənaogüe' Jeso'osən' cle ca Juannə' na' de que beñə' zanch chchoe' nis cle ca Juannə'.

² Pero caguə cuin Jeso'osən' bçhoe' ɬega'aque' nis sino neto' disipl che' bçho'ato' beñə' nis.

³ Na' ca naquən' gwñeze Jeso'osən' can' bagwsa'acbe'i beñə' fariseo ca' de que beñə' zan zjəsə'ənao le' nach beza'ato' distrit che Jodean' na' beyeјto' distrit che Galilean'.

⁴ Par bežinto' Galilean' bedeto' distrit che Samaria na'alə.

⁵ Ca' goquən' bežinto' to yež de'e nzi' Sicar distrit che Samarian'. Naquə yežən' galə'əzə len yežlyon' de'en bnežjw de'e Jacobən' de'e xi'iñe' Jwsen'.

⁶⁻⁸ Na' žia to pos na' de'e nzi' "Pos che de'e Jacobən". Jeso'osən' bačh chjxaque'ene' ngüe'e nezən' na' gwchi'e cho'a posən'. Bačh naquə ca do gobiž. Na' neto' gwyeјto' lao' yežən' par si'ito' de'e gaoto'. Na' bžin to no'olə Samarian' par güe'e nis, na' Jeso'osən' gože'ene': —Doa' latə' nis ye'eja'.

⁹ Na' no'olə Samarian' gože'ene': —¿Nactecxan' le' naco' beñə' Izrael chñabdo' nada' nis ye'ejo'? len no'olə Samaria nada'—. (Ca naquə beñə' Izrael gwlaž čheto' ca' bito chəssə'əñe' beñə' Samaria ca'.)

¹⁰ Na' Jeso'osən' gože'ene': —Žalə' ñeždo' de'en chene'e Diozən' goñe' le' na' žalə' chacbe'ido' non' naca' nada' chapa'a le': "Doa' latə' nis ye'eja'", le' əñabdo'on nada' na' nada' gonə' le' nis de'e chon yelə' mban zejlicane.

11 Na' no'olən' gože'ene': —Señor, caguə noxo'o bi gašə'edo'onŋə' na' pos nga naquən zitjw. ¿Gaxa si'o nis de'en choŋ yelə' mban zejlīcane de'en nao' ca'?

12 ¿Echacdo' de que zaquə'echo' le' ca de'e xaxta'occo Jacobən' ben' bocua'aŋ len neto' pos nga ga gü'eje' na' xi'inŋe' ca' na' bia yixə' che'ca'?

13 Na' gož Jeso'osən' le': —Notə'atezə beŋə' ye'ej nis nga bia'aczə əbiləchene'en de'e yobla.

14 Pero na' notə'atezə beŋə' ye'ej nisən' de'en əgwnežjua' nada' cuatəch əbilene'en la' gata' yelə' mban zejlīcane che'enə'. Na' nis de'en əgwnežjua'ane' gaquən lo'o yichjla'aždaogüe'en ca to nis de'e chxitə' chžia chaldin na' de'e cuat yebižən.

15 Na' no'olən' gože'ene': —Señor, beŋ nada' nisən' nao' ca' par nich cuich əbilda' na' cuich yida' dexia'an nga.

16 Jeso'osən' gože'ene': —Beyej jəyeŋe be'en əchio'onə' na' le'e da nga.

17 Nach gož no'olən' le': —Notono be'en əchia' zo.

Na' gož Jeso'osən' le': —Leiczədo' can' nao' de que notono be'en əchio' zo,

18 la' gueyə' be'en əchio' bagwnitə' beŋə' nšagna'leno', na' ca naquə ben' zoleno' ɳa'a caguə nšagna'leno'one'enə'. De'e li can' bagwnao'.

19 Na' gož no'olən' le': —Señor, bachacbe'ida' de que le' chyixjue'ido' bi de'en na Diozən'.

20 De'e xaxta'o neto' beŋə' Samaria gwso'elaogüe'e Diozən' ya'an zo na', na' le'e nale de que Jerosalen na'anə' cheyalə' gü'e'ela'occo Diozən'.

21 Na' gož Jeso'osən' le': —No'olə, gwyejle' əchia' de que gwžin že catə' bitoch gonən byen žje'ela'ole Xacho Diozən' ya'an zo na' na' ni Jerosalennə'.

²² Le'e nacle beñə' Samaria bito nombia'ale ben' chejñi'alažə'ele. Neto' beñə' Izrael nombi'ato' Diozən' ben' chejñi'alažə'ato'. Na' entr neto' beñə' Izrael əchoj ben' chac yebej beñachən' xni'a de'e malən'.

²³ Gwžin ža na' na'a baza'an beñə' ca' chse'ejñi'alaže'e Xacho Diozən' can' chazlažə'enə' əso'elaogüe'ene' do yichj do lažə'əga'aque' na' segon de'en naquə de'e li, əchedə' Xacho Diozən' chyilje' beñə' əso'elao' le' ca'.

²⁴ Diozən' bito naque' beñə' belə' chen. Na' beñə' ca' chse'ejñi'alaže'e le' cheyalə' so'elaogüe'ene' do yichj do lažə'əga'aque' na' segon de'en naquə de'e li.

²⁵ Na' gož no'olən' le': —Nezda' de que yidə ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' chio'o, ben' nzi' Mesias o Crist. Catə' yide' na' չixjue'ine' chio'o yoguə'əłol de'e quinga.

²⁶ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Nada'an naca' ben' nao' ca' na' cho'elena' le' dižə'.

²⁷ Na' lei cho'elene' no'olən' dižə' catə' bežin neto' disipl che'. Na' bebaneto' de'en cho'elene' to no'olə dižə' pero ni toto' cui gwñabeto'one' bi dižə'ən cho'elene' no'olən' o bixchen' chšillene'ene'.

²⁸ Nach no'olən' bcua'aŋ che'e չhe'enə' na' beyeje' yežən' jəyeže' beñə' gwlaž չhe' ca':

²⁹ —Leda լեգüia to beñə' bagwne' nada' yoguə'əte de'en babena'. ՞Šə bengalizən' Cristən'?

³⁰ Na' besə'əžaše' yežən' ja'aque' gan' zo Jeso'osən'.

³¹ Žlac zjəyeda no'olən' gotə'əyoito' Jeso'osən' che'eto'one': —Maestr, gwdao.

³² Na' Jeso'osən' gože' neto': —Bito ղezele de to yelə' guao չhia'.

33 Nach gwnato' entr neto': —¿Šə nolizə babe-deguə' de'e gwdaogüe'enə'?

34 Na' gož Jeso'osən' neto': —Par nada' naquən ca to yelə' guao chona' can' chene'e ben' əbselə' nada' nich gaquə yoguə' de'en chene'ene' gaquə.

35 Le'e nale: “Ne'e dech yetap bio' par yedobə cwsešən.” Na' nada' əchnia'le'e, de yeto cwseš de'e cheyalə' yedobə, beŋə' ca' yoso'ozenag ɬhe Diozən' šə güe'elenchga'accchone' xtiže'enə'. Legon xbab de que bagolə gatə'əyoiga'aquechone'yoso'ozenague' ɬhe'.

36 Ben' chon par nich beŋə' choso'ozenague' ɬhe Diozən' chaclene' beŋə' par nich chəsə'əzi'e yelə' mban zejličane. Na' Diozən' chone' ca zoe' mbalaz por ni ɬhe de'en chaclene' lega'aque'. Can' chac, ben' chyixjui'e xtižə' Diozən' de'e neche na' ben' chon par nich beŋə' choso'ozenague' ɬhei txennə' chəsyə'abeine'.

37 De'e li can' na dižə'en de'en de: “Beŋə' yoblən' chaz na' beŋə' yoblən' chelap.”

38 Nada' bach chselə'a le'e ca beŋə' yesyə'əlape' gan' cui gwso'one' žin. Beŋə' yoblə bagosə'əyixjui'e xtižə' Diozən' na' le'e gonle par nich beŋə' ca' gwse'enene' xtiže'enə' yoso'ozenague' ɬhei.

39 Na' zan beŋə' ža' lao' yež Sicarən' gan' mbane Samarian' gwso'onlilaže'e Jeso'osən' por ni ɬhe de'en gwna no'olən': “Bagwne' nada' yoguə'ate de'e babena'.”

40 Na' cata' besə'əžin beŋə' Sicarən' gan' zoe'enə' gwsa'atə'əyoine' Jeso'osən' yega'aŋe' len lega'aque', na' bega'aŋe' ɬchopə ža.

41 Na' beŋə' zanch gwso'onlilaže'ene' por ni ɬhe dižə' de'en be' cuin Jeso'osən'.

42 Na' gwse'e no'olən': —Na'a chonlilažə'ato'one' caguə por ni čhe de'en gwnao' na'azən' sino por ni čhe de'en babeneto' cho'e dižə' cuinczəto'. Bañezeto' de que de'e liczə bengan' Cristən' ben' gwlej Diozən' par yebeje' beŋachən' xni'a de'e malən' con beŋə' se'eſle'e čhe'.

Jeso'osən' beyone' xi'in to beŋə' blao

43 Na' catə' goc čhopə ža zoto'onə', beza'ato' beyejto' Galilean'.

44 Na' cuin Jeso'osən' bagwnacze' de que beŋə' gwlaž čhe notə'etezə profet beŋə' cho'e xtižə' Diozən' bito chso'ene' yelə' bala'an na' nic chse'eſle'e čhe'.

45 Pero na' catə' bežinto' Galilean', beŋə' Galilea ca' besyə'abeine' na' boso'ozenague' čhe Jeso'osən' čhedə' leczə lega'aque' ja'aque' Jerosalennə' par lni pascon' na' besə'ele'ine' yoguə' de'e güen de'en bene' bedote lao lniña'.

46 Na' gozejto'len Jeso'osən' yetš'i iyež Canan' dis-trit čhe Galilean' gan' bene' par nich beyac nisan' bino. Na' yež Capernaunnə' zo to beŋə' blao beŋə' chon žin čhe rein' na' chacšenchgüei xi'inę' enə'.

47 Xa bi'inə' catə' benene' rson bežinto' Galilean' zeza'ato' Jodean', bide' lao Jeso'osən' na' gotə'ayoine' le' šeje' žjəyeyene' xi'inę' enə', čhedə' bazon gatbo'.

48 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Šə cui le'ile milagr na' bichlə de'e zaquə' yebanele, bito šeſle'ele čhia'.

49 Nach ben' chon žin čhe rein' gože' le': —Señor, yo'ošga antslə cuinə' gat bi'i čhia'anə'.

50 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Beyej. Bito gat bi'i čhio'onə'.

Nach gwyejle' be'enə' de'en gož Jeso'osən' le' na' beze'e.

⁵¹ Na' lao bazengüe'e nezən' jəsə'əšag xmose' ca' le' na' gwse'ene': —Bacheyaque bi'i chio'onə'.

⁵² Nach gwñabene' lega'aque' bi or gwzolao besa'alažə'abo'. Na' lega'aque' gwse'ene': —Neje cheda to gobiž bechojbo' de'e lan'.

⁵³ Nach xabo'onə' gocbe'ine' or na'anə' gož Jeso'osən' le' de que bito gat bi'i che'enə'. Nach benlilaže'e Jeso'osən', le' na' family che'enə' na' yoguə' beŋə' ža' liže'enə'.

⁵⁴ De'e nga goc chop las ben Jeso'osən' milagr catə' ze'e beze'e Jodean' na' bežine' Galilean'.

5

*Jeso'osən' beyone' to beŋə' nat to part cuerپ
che'enə'*

¹ Gwdene' golə' to lni che neto' beŋə' Izrael Jeros-alennə' na' gwyej Jeso'osən'.

² Jerosalen na' žia to tanc de'en nzi' Betesda dižə' ebreo. Žian galə'əzə cho'a puert che syodan' de'en nzi' "Che xilə' ca". Na' nyechj mbi'i cuit cue'ej tanquən' gueyə' ca cha'ašil dao'.

³ Na' beŋə' zan beŋə' güe' zjəde' lo'o cha'ašil da'onə', no beŋə' lchol, beŋə' coj, na' no beŋə' zjənat to part güejə cuerپ chega'aque'ena'. Zjədie' chəsə'abeze' batə'əquən' ta nisən'.

⁴ To angl betje' tgüejə bte' nisən', na' con beŋə' chyobe chetj lo'o nisən' catə'en cheyož chta anglən' len, le'enə' cheyaque che bitə'atezə yižgüe' de'e che'ine'.

⁵ Na' entr beŋə' ca' len to beŋə' byo bagoc ši'inšoňəchoa iz chacšenene'.

6 Na' Jeso'osən' ble'ine' be'enə' na' gocbe'ine' de que bagwža de' ca'. Na' gože'ene': —¿Eche'endo' yeyacdo'?

7 Na' beŋə' güe'enə' gože'ene': —Señor, caguə no beŋə' zo cue'e nada' lo'o tanquən' catə'ən chda nisən'. Na' žlacte əzya'a nada' par šo'a, beŋə' yobla chyobene' chetje' lo'o nisən'.

8 Nach gož Jeso'osən' le': —Gwyas na' botobə xta'onə' na' gwda.

9 Na' le'e beyactei be'enə' na' botobe' xte'enə' na' gwzolao chde'. Goc de'enə' ža dezcanz.

10 Nach beŋə' blao che neto' beŋə' Izrael gwse'e ben' beyaquen': —Ža dezcanz na'a. Bito de lsens yeyoa' xta'onə.

11 Nach gože' lega'aque': —Ben' beyone nada' gože' nada': “Botobə xta'onə', beyoa'an na' gwda.”

12 Na' gwse'ene': —¿Noxan' gož le': “Botobə xta'onə' na' gwda”?

13 Na' ben' beyaquene' bito nezene' non', chedə' Jeso'osən' babebi'iže'e gan' ža' beŋə' zan ca'.

14 Gwdechlə bedil Jeso'osən' le' lo'o yo'odao' əblaonə' na' gože'ene': —Bach beyacdo' na'a. Bitoch bi de'e mal gono' par nich cui gac chio' to de'e maləch.

15 Nach beza' be'enə' na' gwdiжjue'ine' beŋə' blao che nasyon Izrael cheto'on de que Jeso'os na'anə' beyone le'.

16 Na' de'e na'anə' beŋə' blao ca' boso'olagzejə boso'olagzide' Jeso'osən' chəsə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene' de'en bene' milagr ca' ža dezcanzən'.

17 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Xa'anə' chelalene' yoguə' ža, na' leczə ca' nada'.

18 Nach beŋə' blao ćhe ńasyon cheto'on mazəchla gosə'ayiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene' por ni ćhe de'en gwne' de que Diozən' naquə Xe', caguə tlaozə de'en cui bembə'aŋe' ža dezcanz na'anə'. Na' de'en gwne' de que Diozən' naque' Xe' zejen de que tozəczə can' zaque'e len Diozən'.

Yelə'chnabia' che Xi'in Diozən'

19 Na' gož Jeso'osən' ɬega'aque': —De'e li chnia' le'e, bito gaquə bi gona' to gwazzza', nadan' naca' Xi'in Diozən'. De'en chle'ida' chon Xa'anə', lennə' chona'. Yoguə'ələl de'en chon Xa'anə', leczə lennə' chona'.

20 Xa'anə' chaquene' ćhia', na' chlo'ine' nada' yoguə' de'en chon cuine'. Na' əgwlo'ine' nada' de'e zaquə'əch ca de'e quinga de'e gona' par nich yebanele.

21 Xa' Diozən' chbeje' beŋə' na' chone' ca chatə' yelə' mban zejlīcāne ćhega'aque' par nich cui əsa'aque' ca beŋə' guat len yičhjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' ca'aczən' chona' nada' naca' Xi'inę', chbeja' beŋə' par chnežju' yelə' mban zejlīcāne ćhega'aque'.

22 Bito chčhoglao Xa' Diozən' ćhe ni to beŋə' šə nape' dolə', sino babeŋə' nada' yelə' chnabia'anə' par əchoglaogua'an ćhe beŋəčhən' šə non' napə dolə'ənə', nadan' naca' Xi'inę'.

23 Xa' Diozən' chene'ene' de que yoguə'ələl beŋə' so'one' nada' yelə' bala'an can' chso'e le' yelə' bala'an. Ben' cui chon nada' naca' Xi'in Dioz yelə' bala'an, lente Xa' Dioz na'anə' cui cho'e yelə' bala'an, ćheda' len' bsele'e nada'.

24 De'e li chnia' le'e, ben' chzenag xtiža'anə' na' chonlilaže'e Diozən' ben' əbselə' nada' de yelə'

mban zejlicane che'. Na' cuat si'e castigon', chedə' bitoch naque' len yichjla'aždaogüe'en ca beñə' guat, sino bade yelə' mban zejlicane che'.

25 De'e li chnia' le'e gwžin ža catə'ən beñə' ca' zjənaque' len yichjla'ažda'oga'aque'ənə' ca beñə' guat əse'enene' xtiža'a nada' Xi'in̄ Dioz, na' beñə' ca' yoso'ozenag chia' yesə'əbane' zejlicane. Na' bach chzolao chac ca' ɳa'a.

26 Xa' Diozən' nse'e yelə' mban zejlicane na' chac gwnežjue'en beñachən', na' ca'aczə babene' par nich nada' nsa'a yelə' mban zejlicanen' na' chac chnežjua'an che beñachən', nadan' naca' Xi'in̄e'ənə'.

27 Na' leczə beñe' nada' yelə' chnabia'ənə' par nich əchoglaogua'an non' napə dolə' chedə' bsele'e nada' golja' beñach.

28 Bito yebanele de'e nga. Gwžin ža catə' yoguə'əlol beñə' guat ca' ža' lo'o ban' əse'enene' ən̄ia' lega'aque'.

29 Na' beñə' ca' gwso'on de'e güen žlac gosə'əbane' yesyə'əchoje' par yesə'əbanche' zejlicane. Na' beñə' ca' gwso'on de'e mal žlac gosə'əbane' yesyə'əchoje' par əsa'aque' castigw.

Jeso'osən' bzejni'ine' de que nape'yelə' chnabia'

30 Bito bi gaquə gona' de'e bia'azəlaža'a. Chzenaga' bin' na Xa'anə' par nich ɳezda' naquən' chchoglaogua'an che beñachən' šə non' napə dolə'. Na' chchoglaogua'an che to toe' can' cheyalə'əczə gaquə chedə' bito chona'an de'e bia'azəlaža'a. Chona'an con can' chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada'anə'.

31 Žalə' toza' nada' cho'a dižə' non' naca', bito naquən de'e šejle'ele chia'.

³² Pero zo Xa'anə' cho'e dižə' non' naca', na' ɳezda'
de que dižə' de'en cho'e ɬchia'anə' naquən de'e li.

³³ Bach bselə'ele beŋə' lao Juanŋə' par
jəsə'əŋabene' le' ɬchia'. Na' Juanŋə' be'e dižə' li
non' naca'.

³⁴ Pero ca naca' nada' bito chyažđa' ənezda' dižə'
de'e güe' ni to beŋačhən' ɬchia'. Parzə nich le'e
šejle'ele ɬchia' na' gona' ca cui yeyejle lao yi' gabilən',
de'e na'anə' che'enda' yosa'alažə'ele de'en gwna
Juanŋə' ɬchia'.

³⁵ Juanŋə' goque' ca to lampara de'e
chse'eni'ichgua, na' gone'ele bebeile šlož can'
bsed əblo'ine'enə'.

³⁶ De to de'e cho'en xtiž'a' de'e zaquə'əche ca
dižə' ɬchia' de'en choe' Juanŋə'. Nada' chona'
yoguə'ələl de'en chon Xa'anə' lao na'a gona', na'
de'en chona' cho'en dižə' de que le'enə' bselə'e
nada'.

³⁷ Na' leczə Xa'anə' ben' bselə' nada' cuine' babe'e
xtiž'a'. Na' bitonə' gwzenagle xtiž'e'enə' nic ɳe'e
le'ile can' naque'enə'.

³⁸ Bitonə' gone ɬchele xtiž'e'enə' ɬchedə' bito
chonlilažə'ele nada' naca' ben' əbselə'enə'.

³⁹ Chsedyaŋə'ele Xtižə' Diozən' de'en nyojən,
chaquele naple yelə' mban zejličaŋe laogüe de'en
chsedlen. Na' de'e ca' zjənyojən chso'en xtiž'a'.

⁴⁰ Pero cui chene'ele gonlilažə'ele nada' par gapple
yelə' mban zejličaŋe.

⁴¹ Par nada' bito bi nonən šə beŋačhən' so'oŋe'
nada' yelə' bala'an o šə cui.

⁴² Nada' nombi'a le'e na' ɳezda' cabi chaquele
che Diozən'.

⁴³ Xa'anə' bselə'e nada' na' beŋe' nada' yelə'

chnabia' par chona' con can' ne'enə' na' cabi chejle'ele chia'. Na' ſə beñə' yoblə yide' to gwiazze', gwyejle'ele che'.

⁴⁴ Bito gaquə šejle'ele chia' Ɂhedə' la' chi' yichjle chonle ca so'on ljužje ca' le'e yelə' bala'an na' cui cheyiljle naclən' gonle par nich Diozən' gone' le'e yelə' bala'an. Toza le'enə' cho'e yelə' bala'an de'en naquə de'e zaque'e.

⁴⁵ Bito gonle xbab de que nada' gua'a le'e part lao Xa'anə'. De'e Moisezən', ben' zole lez gaquəlen le'e lao Diozən', le'enə' güe'e le'e part lao Xa'anə'.

⁴⁶ Žalə' gwyejle'ele che de'e Moisezən' na' ſejle'etele len chia' nada', Ɂhedə' chia' nadan' bzoje'.

⁴⁷ Na' ca naquən' cui chejle'e de'en bzoje'enə', ɬnacxa gonczle ſejle'ele de'en bagwnia' le'e?

6

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beñə' byo

¹ Gozde de'e ca' gwyejto' len Jeso'osən' yešla'alə Nisdao' Galilean'. Na' nisda'onə' leczə nzi'in Nisdao' Tiberias.

² Na' beñə' zan bedəsə' ənao le' Ɂhedə' besə' əle'ine' milagr ca' de'en chone' cheyone' beñə' güe' ca'.

³ Na' gwloeto' to lao ya'a len Jeso'osən' na' na' gwche'eto' len le'.

⁴ Na' bazon baozə galə' lni che neto' beñə' Izrael de'en nzi' lni pascw.

⁵ Na' catə' bgüia Jeso'osən' na' ble'ine' de que baza'ac beñə' zan gan' zoe'enə', na' gože' Lipən': —Gaxa si'icho de'e əsa'o yoguə' beñə' quinga?

⁶ Jeso'osən' gwne' ca' parzə nich ye' Lipən' nac chaquene' cheyalə' gonto', la' bañezczene' naquən' gone'.

7 Na' gož Lipən' le': —Tmil pes cabi gaquen si'icho de'e əsa'ogüe' latə' güejən.

8 Na' zo to disipl che Jeso'osən', ben' le Ndres, bišə' Simon Bedən'. Na' Ndresən' gože' Jeso'osən':

9 —Nga zo to bi'i byo na' de gueyə' yetxtil de sebad chebo' na' yečhopə bel ya'a. Pero bi de gon de'e quinga la' beŋə' zanŋə'.

10 Nach Jeso'osən' gože' neto': —Le'e gon mendad yesə'abe' beŋə' ca'.

Chi'ichgua yixye daquə' latjən', nach gosə'abe' beŋə' ca' laogüeinə'. Naquə ca do gueyə' mil beŋə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.

11 Nach gwxi' Jeso'osən' yetxtil ca'. Na' beyož be'e yelə' choxčwlen che Diozən' beŋe' che che neto' disipl par be'eto' che beŋə' ca' bazjəchi'. Na' leczə ca'atezəczə bene' len bel ya'a ca'. Be'eto' lega'aque' con catə'atə' de'e gwse'enene'.

12 Na' catə' beyož gwse'eljene' nach gože' neto': —Le'e yetobə pedas ca' de'en bega'an par nič cui bi cuiayi'.

13 Nach botobəto' pedas ca' de'en besyə'əga'an beyož gwsa'o beŋə' ca', na' goquən šižiŋ žomə lao gueyə' yetxtil de sebadən'.

14 Na' beŋə' ca' catə' besə'ale'ine' milagr de'en ben Jeso'osən' nach gosə'ane': —De'e liczə bengan' profetən' ben' bagwlezcho selə' Diozən' yežlyo nga par gaquəlene' chio'o.

15 Na' catə' gocbe'i Jeso'osən' de que gwse'enene' yesə'əche'exaxjene' par so'onene' rei chega'aque'enə', nach bebi'iže'e gozeje' ya'ada'onə' toze'.

Gwda Jeso'osən' lao nisda'onə'

16 Na' catə' bexjw že'enə' neto' disipl che Jeso'osən' beyetjto' cho'a nisda'onə'.

17 Na' beyo'oto' to lo'o barcw par zjeyedato' Capernaunnə'. Bagol, na' Jeso'osən' bitonə' yele'e gan' zjeyedato'onə'.

18 Na' chas chatə' nisda'onə' la' to be' fuert chechj.

19 Ca do çhopə legw babeza'ato' lao nisda'onə' catə' ble'ito' zeza' Jeso'osən' lao nisən' galən' zda barcon'. Na' bžebto'.

20 Nach gože' neto': —Nada'anə'. Bito žeble.

21 Nach neto' chebeito' bego'oto'one' lo'o barcon'. Nach le'e bežinteto' cho'a nisda'onə'.

Benə'zan chasyə'ayilje' Jeso'osən'

22 Na' beteyo benə' ca' besyə'əga'an yešla'alə nisda'onə' bito besyə'əželene' Jeso'osən'. Gwsa'acbe'ine' caguə bi barcw gotə'əch sino yetoga de'en beyo'oto', na' gosə'əñezene' bito beyo'o Jeso'osən' lo'o barcon' gan' beyo'o neto'.

23 Nach besə'əžin to çhopə barcw ca' de'en za'ac syoda de'en nzi' Tiberias, besə'əžinən galə'əzə gan' əgwsa'ogüe' catə'an gwde be' Xancho Jeso'osən' yelə' choxçwlen che Diozən'.

24 Na' catə' besə'əle'i benə' ca' caguə no Jeso'osən' nla'anə', na' ni neto' disipl che', nach besyə'əyo'e lo'o barcw dao' ca' na' ja'aque' Capernaunnə' chesyə'ayilje'ene'.

Jeso'osən' naque' yelə' guao de'e chnežjon yelə' mban zejlīcane che benə' chso'onlilaže'ene'

25 Na' catə' besyə'əželene' Jeso'osən' yešla'alə nisda'onə' na' gwse'ene': —Maestr, əbatə'əquə' bela'o ngan'?

26 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, cheyiljle nada' caguə por ni che bagwyejni'ile bi zejen milagr ca' bable'ile bena', sino por ni che de'en gwdaole na' beljele.

27 Bito cue'e yichjle gonle par nich gata' de'e ye'ej gaole de'en chde chei, sino lecue'e yichj le'e gon par nich gaquə ye'ej gaole de'en gon le'e yelə' mban zejlicane. Diozən' bsele'e nada' golja' beñach na' nada' goña' de'en ye'ej gaole par nich əbanle zejlicane. Na' Diozən' babene' par nich ɻezele bsele'e nada'.

28 Na' gwse'ene': —¿Bi cheyalə' gonto' par nich yebei Diozən' neto'?

29 Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e nga gonle par nich yebei Diozən' le'e, gonlilažə'ele nada' ben' əbsele'enə'.

30 Nach gwse'ene': —¿Bi milagr gono' par nich gonlilažə'ato' le'? ¿Bi gono' le'ito' ža?

31 De'e xaxta'ocho ca' gwsa'ogüe' mana latjə dašən', can' nyoj Xtižə'Diozən' nan: "Yelə' guao de'e za' yoban' be'e lega'aque' gwsa'ogüe'."

32 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, caguə de'e Moisezən' bnežjue' lega'aque' yelə' guao de'en za' yoban', sino Xa' Dioz na'anə'. Na' Xa'anə' babsle'e par le'e to yelə' guao de'e zaquə'əche na' de'e li za'an yoban'.

33 Na' yelə' guao de'en babselə' Xa' Diozən', za'an yoban' na' betjən yežlyon' na' chnežjon yelə' mban zejlicane che nota'atezə beñə' chao len.

34 Nach gwse'ene': —Señor, beñšga neto' yelə' guaon' nao' ca' yedote.

35 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nada' naca' yelə' guao de'en chnežjon beñə' yelə'

mban zejlicane. Notə'atezə benə' chse'ejle' chia' yesyə'əbei la'ažda'oga'aque'enə' zejlicane, na' de'en chso'onlilaže'e nada', nite'e mbalaz zejlicane.

³⁶ Na' bagwniacza'le'e, la'aŋə'əczə bable'ile nada' naca' yelə' guaonə', bitoczə chonlilažə'ele nada'.

³⁷ Yoguə' benə' ca' chbej Diozən' par əsa'aque' nada' txen, chžin ža catə' chso'onlilaže'e nada'. Na' notə'atezə benə' ca' chso'onlilažə' nada', chebeida' chsa'aque' nada' txen.

³⁸ Nada' za'a yoban' na' betja' yežlyon' caguə par nich gona' de'e bia'azalaža'anə', sino par nich gona' can' chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada'.

³⁹ Na' de'e ngan' de'en chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada', de que yoguə'əlol benə' bagwleje' par əsa'aque' nada' txen, ni toe' cui gua'a latjə cuiayi'e sino que yosbanga'aca'ane' ladjo benə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə'əžin ža šo'o fin che yežlyon'.

⁴⁰ Xa'anə' chene'ene' de que yoguə'əlol benə' se'ejni'ine' non' naca' nada' na' so'onlilaže'e nada', par nich əgwnežjue' lega'aque' yelə' mban zejlicane, na' nada' yosbanga'aca'ane' ladjo benə' guat ca' šə bagwsa'ate' catə'əžin ža šo'o fin che yežlyon'.

⁴¹ Na' benə' blao che ɳasyon Izrael charted' besə'əže'eš'e che Jeso'osən' de'en gwne': "Nada' naca' yelə' guao de'en za' yoban'."

⁴² Na' gosə'əne': —¿Ecaguə bengan' Jeso'os xi'in Jwse ben' nombia'acho na' leczə ca' xne'əne'? ¿Bixchexa nga nalize' de que ze'e yoban' betje' yežlyon'?

⁴³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito že'ešə'əle chia' entr le'e.

⁴⁴ Ni to cono no gonlilažə' nada' šə Xa'anə' ben' əbselə' nada' cui gone'ca se'ejle'e chia'. Na' benə' ca'

chse'ejle'e Ɂhia' yosbanga'aca'ane' ladjo beñə' guat ca' šə bagwsa'ate' cata' ežin ža šo'o fin Ɂhe yežlyon'.

⁴⁵ Gan' nyoj de'e ca' boso'ozoj de'e profet ca' beñə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' nan: "Na' yogua'əłole' əgwsed əgwlo'i Diozən'." Nachən' yogua'əłol non' neze can' na Xa'anə' na' choso'ozenag Ɂhe', yogua' beñə' can' chso'onlilaže'e nada'.

⁴⁶ Bito ɿacho zo nochla beñə' bable'ine' Xa'anə' sino toza' nada', la' nadan' za'a gan' zo Xa' Diozən'.

⁴⁷ De'e ɿi chnia' le'e, beñə' ca' chso'onlilaže' nada' de yelə' mban zejlicanę Ɂchega'aque'.

⁴⁸ Nada' naca' yelə' guao de'en chnežjon beñə' yelə' mban zejlicanę.

⁴⁹ Xaxta'occo ca' gwsa'ogüe' manan' latjə dašən', pero bia'aczə gwsa'ate'.

⁵⁰ Nadan' cho'a dižə' de que naca' yelə' guao de'en za' yoban' de'en chnežjon yelə' mban zejlicanę Ɂhe beñə' ca' chsa'ogüe'en par nich ca' cuich zjənaque' len yičhjla'ažda'oga'aque'enə' ca beñə' guat.

⁵¹ Nadan' naca' yelə' guao de'en za' yoban'. Nsa'a yelə' mban zejlicanenə' na' chac chnežjua'an beñəchən'. De'e na'anə' beñə' ca' sa'o yelə' guao nga yesə'əbane' zejlicanę. Na' yelə' guao de'e əgwnežjua' əsa'ogüe' naquən cuerپ Ɂhia'anə', na' əgwnežjua'an par nich nota'etezə beñəch guaqua yesə'əzi'e yelə' mban zejlicanenə'.

⁵² Nach gwche' bžaš entr beñə' blao Ɂhe ɿasyon Izrael Ɂheton' gosə'əne': —¿Nacxa gone'en goŋ cuerپ Ɂhe'enə' gaocho?

⁵³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e ɿi chnia' le'e, Diozən' bsele'e nada' golja' beñəch, na' šə

cuiñə' gaole cuerپ chia'anə' na' šə cuinə' ye'eje
xchena'anə', bito de yelə' mban chele zejlicane.

54 Benə' ca' chsa'o cuerپ chia'anə' na' chse'eje'
xchena'anə' de yelə' mban zejlicane chega'aque',
na' šə bagwsa'ate' catə' ežin že šo'o fin che yežlyon',
yosbanga'aca'ane' ladjo benə' guat ca'.

55 Na' cuerپ chia'anə' naquən yelə' guao de'e
le'ezelaogüe de'e zaque'e, na' xchena'anə' de'en
chse'eje'enə' naquən le'ezelaogüe de'e zaque'e.

56 Na' benə' ca' chsa'o cuerپ chia'anə' na'
chse'eje' xchena'anə' nita'atezə nite'e len nada'
na' nada' zotezə zoa' len lega'aque'.

57 Xa'anə' ben' zo zejlicane le'enə' bsele'e nada', na'
zoa' chedə' le' chone' ca zoa', na' ca'atezəczən' ben'
gao cuerپ chia'anə' soe' chedə' gona' ca soe'.

58 Cuerپ chia'anə' naquən yelə' guao de'en za'
yoban'. Na' yelə' guao nga bito naquən ca manan'
de'en gwsa'o xaxta'occo ca' na' bia'aczə gwsa'ate'.
Benə' ca' chsa'ogüe' yelə' guao nga nia' ca' nite'e
zejlicane.

59 De'e quinga ebsed eblo'i Jeso'osən' lo'o yo'odao'
Capernaunnə'.

*Xtižə' Jeso'osən' chnežjon yelə' mban zejlicane che
benə' ca' choso'ozenanag chei*

60 Na' benə' zan benə' ca' zjəsə'ənao Jeso'osən'
catə' gwse'enene' can' gože' lega'aque' nach
gosə'əne': —Zi'ichgua naquə dižə' quinga. ¿Noxaczə
šejle'e che'?

61 Na' gocbe'i Jeso'osən' de que chəsə'əže'eše'e por
ni che de'en gože' lega'aque', na' gozne': —¿Epor ni
che de'en gwnia' can' chene'ele yebiguə'ale gosx-
anlə?

62 ¿Naquəchxa gonlen' šə le'ile nada' yeyepa' gan' gwzoa' antslə? nadan' bselə' Diozən' golja' beñach.

63 Caguə por ni che de'en goljle beñach de yelə' mban zejlicane chele sino šə yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' de yelə' mban zejlicane chele. Dizə' de'en babi'a len le'e zaqua'ən par yichjla'ažda'olen' na' əbanle zejlicane šə šejle'ele chei.

64 Ne'e nitə' balle cui chonlilažə'ale nada'.

Jeso'osən' gwne' ca' chedə' dezdz gwzolao zjəsə'ənao beñə' le' nezene' noqua' beñə' ca' cui gwso'onlilažə'ene' na' non' əgwde le' lao na' beñə' ca' chəsə'əgue'i le'.

65 Na' gože' lega'aque': —Chac can' gwnia'anə' de que notono no chac gonlilažə' nada' šə Xa'anə' ben' əbselə' nada' cui chone' par nich gonlilažə'e nada'.

66 Nach besyə'əbi'ižə' beñə' zan beñə' bagosə'ədalene' Jeso'osən', bitoch gosə'ənaogüe'ene'.

67 Na' Jeso'osən' gože' šižiňte neto': —Elen le'e chene'ele žjəya'acle?

68 Na' gož Simon Bedən' le': —Xanto', notono nochlə de no zaqua' əgwzenagto' chei. Nezeto' de que le' choño' yelə' mban zejlicane che notə'atezə neto' chzenagto' xtižo'onə'.

69 Neto' bachejle'eto' na' banəzeto' de que len' naco' Cristən' ben' bagwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Naco' Xi'in Dioz ben' zo zejlicane.

70 Na' Jeso'osən' gože' neto': —Nada' gwleja' le'e šižiňle na' nezda' de que tole chzenagle che gwxiye'ena'.

71 Gwne' ca' che Jod Iscariotən' xi'in Simonnə' la' Jod nan' əgwdi'ene' lao na' beñə' ca' chəsə'əgue'i le', len nacte' txeñ neto' šižiňto'.

7

Benə' bišə' Jeso'osən' bito gwso'onlilaže'e le'

¹ Catə' bagwde de'e ca' Jeso'osən' gwdacze' chsed chlo'ine' benə' ca' ža' distrit che Galilean'. Bito gone'ene' yeyeje' Jodean' par soe' na' chedə' benə' blao che nasyon Izrael cheton' chəsə'ayiljlaže'e naclən' so'one' par so'ote'ene'.

² Na' bazon galə'əzə lni che neto' benə' Izrael de'en nzi' "lni che yo'o de laguə".

³ Na' benə' bišə' Jeso'osən' gwse'ene': —Bito yega'anə' nga, sino gwyej Jodean' par nich disipl chio' ca' ša' na' yesə'əle'ine' de'e ca' chono'onə'.

⁴ Ni to benə' cui chone' bgašə'əzə to de'e chone' šə chene'ene' gombia' benə' le'. Šə de'e li chono' milagr, ben par nich yesə'əneze yoguə'ələl benə' can' chono'onə'.

⁵ Benə' biše'e ca' gosə'əne' ca' chedə' ni lega'aque' cui gwso'onlilaže'e le'.

⁶ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bitoŋə' žin ža par gwlo'a non' naca', pero ca naquə le'e ža, guaquažja'acle lñin' batə'ətezən'.

⁷ Benə' ca' cui zjənombia' Diozən' bito chəsə'əgue'ine' le'e, pero chəsə'əgue'ine' nada', chedə' chzejni'iga'acda'ane' de que chso'one' de'e malən'.

⁸ Le'e žja'ac lñinə'. Nada' bito sa'a nə'a chedə' bitoŋə' žin ža chia'anə' par sa'a lñin'.

⁹ Na' beyož gože' lega'aque' ca' bega'ane' Galilean' yeto chopə ža.

Jeso'osən' gwyeje' Jerosalenŋə' gan'yo'o lñinə'

10 Nach gwde gwsa'ac beŋə' biše'e ca' əzja'aque' lṇinə' leczə gwza' le' zde' lṇinə', pero caguə zaquə'əlao sino bgašə'əzə.

11 Na' beŋə' blao Ɂhe ɳasyon Izrael Ɂheto'onə' besyə'əyilje' le' lao lṇinə' na' gosə'əne': —¿Ganxa be'ena'anə'?

12 Na' beŋə' ca' zjənžag lao lṇinə' zane' gwso'e dižə' Ɂhe Jeso'osən' len ljuežjga'aque'. Na' caguə tozə can' gosə'əne' Ɂhe'. Bale' gosə'əne': —Naque' beŋə' güenŋə'.

Na' yebale' gosə'əne': —Abi, chonleizene' beŋə'ənə'.

13 Pero ni toe' cui gwso'e dižə' Ɂhe' zaquə'əlao Ɂchedə' besə'əzebe' beŋə' blao Ɂhe ɳasyon Ɂheto'onə'.

14 Na' do gašjə zda lṇinə' catə' gwyo'o Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblao Ɂhe neto' beŋə' Izrael na' gwzo-lao chsed chlo'ine'.

15 Na' chəsyə'əbane beŋə' blao ca', chəsə'əne': —¿Bixa chejni'i bengan' len caguə babsede' can' nsed chio'onə'?

16 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'en chlo'ida'anə' caguə de'e chaljəlaža'anə', sino ben' əbselə' nada' blo'ine'en nada'.

17 Notə'ətezə beŋə' chene'ene' gone' can' chene'e Diozən', le' əŋezene' šə de'en chlo'ida'anə' naquən Ɂhe Diozən' o šə naquən de'e bia'azəlaža'a.

18 Beŋə' ca' chso'e dižə' de'e bia'azəlažə'əga'aque' chəsyə'əyilje' no so'e lega'aque' yelə' bala'an. Caguə ca' nada' Ɂchedə' cheyilja' naclə gona' par nich Diozən' ben' bselə' nada' si'e yelə' bala'an. De'e na'anə' guaquə gaple confyans de que nada' cho'a dižə' li, na' bito chxoayaga' beŋə'.

19 Le'e cho'ela'ole de'e Moisezən' ben' bzoj lei che Diozən', len ni tole cui chonle can' nanna'. ¿Bixchen' chyiljažə'le naclən' gonle par gotle nada'?

20 Na' beŋə' ca' zjənžaguən' gwse'ene': —Chac tonto'. ¿No chyiljažə'naclə gone' par gote' le'?

21 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Tozə milagr de'en babena' ža dezcanzən' na' de'e na'ana' yogua'le chebanele.

22 De'e Moisezən' bzoje' de que cheyala' socho señy de'en ne' sirconsision. Pero cagua gwzolaon len le' sino len de'e xaxta'ocho ca' beŋə' ca' gwnita' antsla ca le'. Na' le'e chzole bi'i byo dao' ca' señy de'en ne' sirconsision ža dezcanzən'.

23 Na'a ža, ša chaquele chonən byen gwzole no bidao' señy de'en ne' sirconsision ža dezcanzən' par gonle complir can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən', ¿bixchen' chža'ale nada' de'en beyona' to beŋə' ža dezcanzən' len yogua'elol de'en chac che'?

24 Bito con gonle xbab de que to de'e chle'ile chon beŋə'naquən de'e mal, sino le'e co'o rson nich anezele ša de'e li chone' de'e mal o ša chone' de'e güen.

Jeso'osən' be'e dižə' de que gwze'e gan' zo Diozən'

25 Nach to chopə beŋə' Jerosalen ca' gosa'ne': —¿Ecagua bengan' chəsya'ayilje' par nich so'ote'ene'?

26 Le'e ggüiašc can' cho'e dižə' nga zaquaa'lao na' bitobi chse'ene'. De repentija beŋə' gwnabia' ca'bach chso'one' xbab de que naquacze' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'.

27 Pero na' nezecho ga beŋə' be'enga, mas cata' yida Cristən' ni to cono aneze ga be'ena'.

28 Ne'e chsed chlo'i Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblao Ɂhe neto' beñə' Izrael cata'ən gosə'əne' ca'. Nach gwñe' zižjo gože' Ɂega'aque': —Nada' nombi'ale na' nezele ga beñə' nada'. Na' caguə con za'a de'e bia'azəlaža'anə'. De'e li zo ben' əbselə' nada' la'anə'əcza le'e bito nombi'alene'.

29 Nada' nombia'ane' Ɂchedə' gan' zoe' nan' gwza'a na' len' bsele'e nada'.

30 Nach chəsə'əyiljlaže'e naclən' so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən', pero notono no gwzen le' Ɂchedə' bitonə' əžin ža par gaque' lao na'aga'aque'enə'.

31 Na' beñə' zan gwso'onlilaže'e Jeso'osən' na' gosə'əne': —Catə'ən yidə Cristən' bitolja gone' milagr zanch can' chon benga.

*Xa'ag yo'odao' ca' ja'aque' par žjəsə'əxene'
Jeso'osən'*

32 Na' beñə' fariseo ca' gwse'enene' beñə' zan chso'e dižə' Ɂhe Jeso'osən'. Nach boso'oxi'e len bxoz əblao Ɂhe nasyon Izrael Ɂheton' boso'osele'e xa'ag yo'odao' Ɂheto' ca' par žjəsə'əxene' le'.

33 Na' Jeso'osən' chsed chlo'ichene' gwne': —Gwzocha' yeto tyemp dao' len le'e nach yeya'a gan' zo ben' əbselə' nada'.

34 Yeyiljle nada' na' cabi yeželele nada', la' gan' soa' nada', le'e bito gaquə yidle.

35 Nach beñə' blao Ɂhe nasyon Izrael Ɂheton' gosə'əne' entr Ɂega'aque': —¿Ga yeyej bengan' cui yeželechone'? ¿Ešə šejlene' beñə' gwlaž Ɂchecho ca' žjənaselas entr beñə' griego ca' na' žjəsedene' beñə' griego ca'?

36 ¿Bi zeje dižə' de'e nga gwna benga? Gwne': "Yeyiljle nada' na' cui yeželete nada'." Na' leczə gwne': "Ga'an soa' nada', le'e bito gaquə yidle."

Jeso'osən' be'e dižə' che Spirit che Diozən'

37 Na' ža le'ezelaogüe na' ža xen che lñinə' gwzecha Jeso'osən' gan' chsed chlo'ine' na' gwne' zižo: —Notə'atezle šə de'e tant chene'ele gatə' yelə' mban zejlicanę chele xte banacle ca to benə' chbillazə'e, legonlilažə' nada' na' gona' yelə' mban zejlicanę chele.

38 Le'e chonlilažə'ale nada', so de'en nəbia' yichjla'ažda'olen' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən, gonən par nich gaquəlenle yeziqua'əchlə benə' par yesə'əzi'e yelə' mban zejlicanę. De'e na'anə' saquə'alebele ca yao ca' de'en chso'onən par nich yežlyon' de tcho'alaoga'aquən chosčha'on bitə'atezə.

39 Jeso'osən' gwne' ca' chedə' gwñezene' Spirit che Diozən' yedəson lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'echo le' par nich gaquəlencho benə' yesə'əzi'e yelə' mban zejlicanę. Na' ca naquə Spiritən' bitonə' yedəson lo'o yichjla'aždao' benə' ca orən', chedə' benə' ca' chəsə'əgue'i Jeso'osən' bitonə' so'ote'ene', na' bitonə' güe' Diozən' le' yelə' bala'añ xen.

Gwsa'aque' choplə por ni che Jeso'osən'

40 Benə' ca' ža'anə' gwse'enene' chsed chlo'i Jeso'osən' na' bale' gosə'əne': —De'e liczə bengan' profetən' ben' naquən yidə.

41 Na' yebale' gosə'əne': —Bengan' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'.

Pero bałe' gosə'ane': —¿Ena' nəacho de que Galilea na' achoj Cristən'?

⁴² ¿Ecaguə na Xtižə' Diozən' de'en nyojən de que Cristən' galje' lao dia ćhe de'e Rei Dabin' na' de que galje' yež Belen laž de'e rein'?

⁴³ Na' gotə' bžaš entr beñə' ca' ža'anə' na' gwsa'aque' ćhoplə por ni ćhe Jeso'osən'.

⁴⁴ Bale' gwsa'aquene' cheyalə' yesə'əzene'ene', pero bito gwso'one' ca'.

*Beñə' gwnabia' ćhe beñə' Izraelca'bito gwse'ejle'e
che Jeso'osən'*

⁴⁵ Na' xa'ag yo'odao' ćhe neto' beñə' Izrael besyə'əzine' lao beñə' ca' boso'oselə' lega'aque'. Na' bxoz əblao ćhe nəasyon ćheton' na' beñə' fariseo ca' gwse'e lega'aque': —¿Bixchen' cui əgwćhe'elene'?

⁴⁶ Na' xa'ag yo'odao' ca' gwse'e lega'aque': —Xte ža'neža ni tozə beñə' cuinə' ne' güen ca güenŋə' chne bengan'.

⁴⁷ Nach beñə' fariseo ca' gwse'e lega'aque': —¿Elente le'e bagwxoayagle?

⁴⁸ Ni tozə neto' naquəto' beñə' blao na' naquəto' beñə' fariseo cuinə' šejle'eto' ćhe'.

⁴⁹ Pero beñə' zan quinga ža' nga bito zjənombi'e lei de'en bzoj de'e Moisezən', na' bazjəmbi'ayi'e.

⁵⁰ Na' Nicodemon', ben' gwyej lao Jeso'osən' še'elə, lene' beñə' blao ca'. Na' Nicodemon' gože' lega'aque':

⁵¹ —Lei ćhechon' bito cho'en latjə ćhoglaochon ćhe to beñə' de que malən' bene' sin cui güe'e dižə' nac goquə na' sin cui əžaš əche'enə bixa bene'ena'.

⁵² Nach gwse' beñə' ca' le': —¿Ena' nacho leno' len' naco' beñə' Galilea? Bsed na' əñezdo' de que ni to profet cuiñə' echoj Galilean'.

Besyə'adolə'ene' to no'olə len xtoe'

⁵³ Na' besa'aque' jəya'aque' ližga'aque'.

8

¹ Nach Jeso'osən' gwyuje' ya'a de'en ne' Ya'a Olibos.

² Na' beteyo catə' gwyе'eni' gwyuje' de'e yoblə yo'odao' ablao ćhe neto' beñə' Izrael. Na' yoguə' beñə' ca' ža' na' gosə'əbigue'e laogüe'enə' na' Jeso'osən' gwchi'e na' gwzolaogüe' chsed chlo'ine' lega'aque'.

³ Nach beñə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len beñə' fariseo ca' bedəsə'əgüe'e to no'olə beñə' besyə'adolə'ene' len xtoe'. Na' boso'ozech'e'ne' gwchol beñə' ca' lao Jeso'osən'.

⁴ Na' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, no'ol nga babedolə'ato'one' mer delene' to xtoe'.

⁵ Na' lei de'en bzoj de'e Moisezən' chonən mendad gotcho no'ol ca' chso'on ca' əgwšižə'əga'acchone' yej. ¿Bixa ənao' le'? ¿bi cheyalə' gonechone'?

⁶ Gwse'e Jeso'osən' ca' ćhedə' gwse'enene' yesə'əbeje'ene' dižə' de'e yesə'əchine' contr le'. Nach Jeso'osən' con bcheque'e na' bzoje' lao yon' len xbene'.

⁷ Na' gwnitə'əćhećhe' chəsə'əñabene' le' nacxa əne'enə'. Nach gwche'eša'ogüe'e na' gože' lega'aque': —Guaquə con to le'e beñə' cui de xtole'e solaole əgwšižə'ele no'olə nga yejən'.

⁸ Nach bcheque'e de'e yoblə bzoje' lao yon'.

⁹ Na' benə' blao ca' benə' ca' chəsə'ecuiš no'olən' catə' gwse'enene' de'en gož Jeso'osən' lega'aque', gosə'ənezeze' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que yogue'e de xtolə'ega'aque'. Nach gwzolao besyə'echoj tgüejə tgüejə', gwzolaotec besyə'echoj benə' ca' zjəngoləch nach benə' ca' yela' xte bega'an yetozə Jeso'osən' len no'olən' ladjo benə' ca' choso'ozenag che'.

¹⁰ Na' catə' bebe'ešao' Jeso'osən' caguə no benə' ca' ble'ichene' laogüe'enə' sino yetozə no'olən'. Na' gože'ene': —No'olə, ɿgan benə' ca' choso'ocuiš le'? ɿEni toe' cui ben le' castigw?

¹¹ Nach no'olən' gože'ene': —Ni toe' Señor.

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni nada' bito gona' le' castigw. Beyej na' cuich gono' de'e malən'.

Jeso'osən'nse'e be'eni' par yichjla'aždao' benachən'

¹² Na' Jeso'osən' gozoe' dižə'ən yetši'i len benə' ca' ža'anə', gože' lega'aque': —Nada' nsa'a be'eni' par yichjla'aždao' benachən'. Benə' ca' chso'onlilaže'e nada' na' choso'ozenague' ɿchia' bitoch chso'ontezə chso'one' de'e malən'. Yo'o be'eni'in lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' ɿchedə' zjənape' yelə' mban zejlicanə.

¹³ Nach benə' fariseo ca' gwse'ene': —Le'etezə cho'o dižə' ɿche cuino', na' bito naquən de'e se'ejle' benə'.

¹⁴ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —La'aŋə'əczə cho'a dižə' ɿche cuina', xtiža'anə' naquən de'e li. Nada' ɿnezda' gan' gwza'a na' gan' yeya'a, pero le'e bito ɿnezele gan' gwza'a na' gan' yeya'a.

15 Le'e con to chosbaguə'ele nada' de que napa' dolə' por ni Ɂhe bi de'en chle'ile chona'. Nada' bito za'a par Ɂhoglaogua'an Ɂhe beŋə' de que zjənape' dolə'.

16 Pero na' šə cata' Ɂhoglaogua'an Ɂhe notə'etezə beŋə' de que zjənape' dolə', zaqua'əczə can' ənia'anə' Ɂchedə' bito Ɂhoglaogua'an Ɂhe beŋə' to gwlazza' sino con can' na Xa'anə' ben' bselə' nada'.

17 Lei chechon' de'en bzoj de'e Moisezən' nyojən nan de que dižə' de'en əso'e Ɂhopə testigw cheyalə' ſejle'echo de que naquən de'e li šə tozə can' yesə'əne'.

18 Nada' cho'a dižə' Ɂhe cuina' na' Xa'anə' Ɂeczə cho'e dižə' Ɂchia', na' le'enə' bselə'e nāda'. Neto' naquətō' testigw ca' Ɂhopə.

19 Na' gwse'ene': —¿Gaxa zo xə'onə'?

Na' gwna Jeso'osən': —Ni nāda' ni Xa'anə' cui nombi'ale. Žalə' nombi'ale nāda' Ɂeczə nombi'ale Xa'anə'.

20 Dižə' ca' be' Jeso'osən' bsed blo'ine' gan' chəsə'əgüe'e mech lo'o yo'odao' əblao Ɂhe neto' beŋə' Izrael. Na' ni to cono gwxen le' Ɂchedə' cuiŋə' žin ža par gaque' lao na' beŋə' ca' chəsə'əgue'i le'.

Jeso'osən' gwne': “Gan' yeya'anə' le'e cabi gaquə da'acle”

21 Na' gož Jeso'osən' Ɂega'aque' yetši'i: —Nada' yeya'a, na' le'e yeyiljle nāda', pero gan' yeya'anə' le'e cabi gaquə da'acle, Ɂchedə' le'e gatle catə' cuiŋə' yedinjjele xtolə'ele ca'.

22 Na' beŋə' blao Ɂhe ɻasyon Izrael Ɂheto'on gosə'əne': —¿Eyeyot cuine'enə' ža, de'en ne' gan' yeyeje' bito gaquə ſejcho?

²³ Na' gože' lega'aque': —Le'e chzenagle che gwxiye'ena', na' nada' chzenaga' che Diozən'. Le'e chonle can' chso'on yeziqə'əchlə beŋə' cui zjənombia' Diozən', na' nada' bito chona' ca'.

²⁴ De'e na'anə' gwnia' le'e de que gatle catə' cuinə' yedinjəle xtolə'əlen'. Šə cui chejle'ele de que nada' naca' doxen can' gwnia'anə', gatle sin cui yedinjəle xtolə'əle ca'.

²⁵ Na' gwse'ene': —¿No naco' le'enə'?

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Nada' naca' ben' bagwnia' le'e bedote.

²⁶ Ne'e dech de'e zan de'e ənia' chele gwzejni'ida' ca naquə xtolə'əle ca'. Xa'anə' bsele'e nada' par cho'a dižə' len beŋachən' de'en babenda' gwne'. Na' Xa' na'anə' cho'e dižə' li.

²⁷ Jeso'osən' be'e dižə' che Xe' Diozən', na' lega'aque' bito gwse'ejni'ine' Šə che Dioz nan' cho'e dižə'.

²⁸ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' golja' beŋach, na' te gotle nada' le'e yag corozən' cana' ənezele de que naca' ben' gwnia'anə'. Na' leczə ənezele de que cabi bi chona' de'e bia'azəlaža'a, sino con bin' babzejni'i Xa'anə' nada', lenə' chnia'.

²⁹ Xa'anə' babsele'e nada' na' zocze' len nada'. Bito chbejyichje' nada' chedə' do tyempte chona' de'en chazlaže'ena'.

³⁰ Na' žlac choe' Jeso'osən' dižə' quinga beŋə' zan gwso'onlilaže'e le'.

Noquə'ən zjənaquə xi'in Dioz na' noquə'ən nita' xni'a de'e malən'

31 Na' Jeso'osən' gož'e' balə beŋə' gwlaž Ɂheto' ca' bachse'ejle'e Ɂhe': —Šə sotezə sole gonle de'e chnia' le'e gwlo'en de que de'e liczə banacle disipl Ɂhia'.

32 Na' šə sotezə sole gonle de'en chnia' le'e, nach ənezele bi zeje dižə' li Ɂhia'anə', na' šə baŋezele bi zejen, bitoch gacle ca esclabos.

33 Na' gwse'ene': —Dia Ɂhe de'e Abraannə' naquəto' na' xte ža neža bitonə' gacto' ca esclabos. ¿Bixačhen' nao' le' de que bitoch gaquəto' ca esclabos?

34 Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia' le'e, yoguə' beŋə' chso'on de'e malən' nite'e xni'a de'e malən' ca esclabos.

35 Benə' naquə esclabo caguə do tyempte gaque' cuent len familyən' gan' naque' esclabo, pero benə' golje' lao familyən', do tyempte gaque' cuent len familyən'.

36 Na' šə nada' Xi'in Diozən' gona' ca əchojle xni'a de'e malən' par nich cuich gacle ca esclabos, de'e liczə əchojlen'.

37 Nezda' de que nacle xi'in dia Ɂhe de'e Abraannə' pero bia'aczə cheyiljlažə'ele naclən' gonle par nich gotle nada', na' chonle ca' Ɂhedə' bito chone Ɂhele xtiža'anə'.

38 Nada' cho'a dižə' Ɂhe de'en bablo'i Xa'anə' nada', na' le'e chonle can' na xalen'.

39 Na' gwse' beŋə' ca' Jeso'osən': —Neto' naquəto' xi'in dia Ɂhe de'e Abraannə'.

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Žalə' nacle doalje xi'in dia Ɂhe de'e Abraannə' gonle can' ben de'e Abraannə' žalə' ca'.

40 Na' la'anə'əczə babzejni'ida' le'e dižə' li de'en babsed blo'i Diozən' nada', le'e chene'ele gotle nada'. De'e Abraanŋə' cabi bene' can' chonlen'.

41 Tozəczə can' chonle len xalena'.

Nach gwse'e le': —Tozə Diozən' naque' Xato' na' bito chzenagto' che nochlə beŋə'.

42 Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Žalə' Diozən' naquə xale guaquele chia', chedə' nada' gwza'a gan' zo Diozən'. Caguə za'a de'e bia'azlaž'a'anə'. Len' əbsele'e nada'.

43 ¿Bixchen' cui chejni'ile de'en chnia' le'e? Bito chejni'ile chedə' la' bito chene'ele gwzenagle xtiža'anə'.

44 Gwxkiye' nan' naquə xale. Nachən' chebeile chonle can' chene'enŋə'. Len naquən güet beŋə' dezdz catə'ən gwxe yežlyon', na' cui chdalenən dižə' li che Diozən' chedə' cui yo'o dižə' lin' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enŋə'. Catə' chnen de'e güenlažə' chnen con can' naquə cuinei chedə' naquən güenlažə' na' yogua' dižə' güenlažə' za'an chei.

45 Na' cabi chejle'ele chia' nada', chedə' nada' əchnia' le'e dižə' li.

46 Ni tole cui gaqua' əgwlo'ele de que babena' bi de'e malən'. Nada' cho'a dižə' li, ¿bixchen' cui chejle'ele chia'?

47 Benə' ca' zjənaqua' xi'in̄ Dioz choso'ozenague' che xtiže'enə'. Na' ca naquə le'e cui nacle xi'in̄e', de'e na'anə' bito chzenagle che'.

Ze'e galjə de'e Abraannə' bazoczə Cristən'

48 Na' beŋə' blao che nasyon Izrael əcheton' gwse'ene': —Leiczeto' can' nato' de que le' naco' beŋə' Samaria na' de que chac tonto'onə'.

49 Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito chac tonta'. Nada' echnežjua' yelə' bala'an che Xa'anə' na' le'e chnitile yelə' bala'an chia'anə'.

50 Nada' caguə chyilja' no goŋ nada' yelə' bala'aŋnə'. Xa'anə' chone' nada' yelə' bala'an, na' len' əgwlo'e non' napə dolə' na' non' cui napə dolə'.

51 De'e li chnia' le'e, notə'atezə benə' choso'ozenag xtiža'anə', cuat nabia' yelə' gotən' lega'aque'.

52 Nach benə' blao che ɳasyon Izrael ɬeton' gwse'ene': —Na'a babeyož gwnejzeto' de que chac tonto'ona'. De'e xaxta'ocho Abraannə' gote' na' leczə de'e profet ca' benə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Na' le' nao' de que benə' ca' choso'ozenag chio' cuat nabia' yelə' gotən' lega'aque'.

53 ¿Ezaquə'echo' le' ca de'e xaxta'ocho Abraannə'? Len' gote' na' leczə ca' de'e profet ca'. ¿Noxan' chacdo' naco'?

54 Na' gwna Jeso'osən': —Žalə' nada' choe' cuina' yelə' bala'an, cabi zaqua' yelə' bala'aŋnə'. Pero Xa'anə' chone' nada' yelə' bala'an, ben' nale naqua Dioz ɬelen'.

55 Le'e bito nombia'alene', pero nada' nombi'ane'. Žalə' nia' cui nombia'ane' gaca' benə' güenlažə' ca le'e. Nada' nombia'ane' ža, na' chzenaga' xtiže'enə'.

56 De'e xaxta'ocho Abraannə' bebeine' gwyejle'e de que le'ine' tyemp ni zoa' yežlyo ni. Na' bable'ine'en ɳa'a na' zoe' mbalaz.

57 Na' gwse' benə' blao che ɳasyon Izrael ɬeton' le': —Ni šiyon iz cuiŋə' žino'. ¿Ena' ɳezle'ido' de'e Abraannə'?

⁵⁸ Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li echnia' le'e, ca ze'e galjlə de'e Abraannə' bazocza' nada'.

⁵⁹ Nach gosə'əzi'e yej par yoso'ošiže'ene'en. Na' Jeso'osən' bocuaše'e na' beze'e yo'odao' əblaona'. Bito gwsa'acbe'ine' catə' bedie' gwcholga'aque'enə' zjäyede'.

9

Jeso'osən' bene' par nich ble'i to benə' golje' nchhole'

¹ Na' txen chdato' len Jeso'osən' catə' ble'ito' to benə' byo benə' golje' nchhole'.

² Na' gožto'one': —Maestr, ¿no napə dolə' de'en goljə bengan' nchhole'? ¿əle' o šə xaxne'ena'?

³ Na' Jeso'osən' gože' neto': —Benga golje' nchhole' caguə por ni ćhe xtolə' enə', na' caguə por ni ćhe xtolə' xaxne'ena', sino par nich la'alaon can' gon Diozən' len le'.

⁴ Cheyalə' goncho xšin Diozən' ben' bselə' nada' žlac ղede latjə. Gwžin catə' cuich gatə' latjə gonchon.

⁵ Žlac ղezoa' yežlyo nga chgua'a be'eni' lo'o yičħjla'ažda' benə'.

⁶ Beyož gwne' ca' gwcho'on xene'en lao yon' na' bene' benjw len xen' ćhe'ena'. Na' gwdebe' benjon' jelaor benə' lcholən'.

⁷ Na' gože'ene': —Gwyej jayedib jelaogo'onə' cho'a tanc de'en nzi' Siloe—. Na' Siloe zejen dižə' Nselə'.

Na' gwyeje' na' beyib jelaogüe' ca'. Na' beze'e jayede' bachle'ine'.

⁸ Na' benə' gwliž ćhe' ca' na' benə' ca' besə'ele'i le' yoguə' las catə' ղe'e nchhole' gosə'ane': —¿Ecaguə bengan' bable'icho bedote chi'e chnabe' caridan'?

⁹ Bale' gosə'əne': —Bengan'.

Na' bale' gosə'əne': —Cabi naquə le' sino ca naquə bengan' naque'.

Na' le' gwne': —Nada'anə'.

¹⁰ Na' gwse'ene': —¿Nacxa goquən' gwzolao chle'ido'?

¹¹ Na' gože' lega'aque': —To benə' le Jeso'os bene' benjw na' gwdebe'en jelaogua'anə' na' gože' nada': "Gwyej cho'a tanc de'en nzi' Siloen' na' jayedibən." Na' gwya'a na' beyiba'an, na' gwzolao chle'ida'.

¹² Nach gwse' benə' ca' le': —¿Ganxa be'enə'?

Na' gože' lega'aque': —Bito nezda'.

Benə' fariseo ca' gosə'əñabene' be'ena' nac goquən' chle'ine'

¹³ Na' gosə'əche'e ben' goquə benə' lcholən' gan' nita' benə' fariseo ca'.

¹⁴ Na' naquə ža dezcanz catə'ən ben Jeso'osən' benjon' de'en gwdebe' jelaō be'ena' par ble'ine'.

¹⁵ Na' benə' fariseo ca' leczə gosə'əñabene' le' nac goquən' bachle'ine'. Na' le' gože' lega'aque': —Ben' beyone nada' gwdebe' benjon' jelaogua'anə' na' beyibən' na' gwzolao chle'ida'.

¹⁶ Nach to ɔhopə benə' fariseo ca' gosə'əne': —Nezecho bito zo Diozən' len benga ɔchedə' bito chomba'ane' ža dezcanzən'.

Na' bałe' gosə'əne': —¿Nac gon to benə' güen de'e mal gone' milagr quinga?

Na' gwsa'aque' ɔchoplə entr lega'aque'.

¹⁷ Nach de'e yoblə gwse'e be'en goljə nçholən': —¿Bi nao' le' ɔche ben' ben par nich chle'ido'?

Na' le' gwne': —Naque' to profet benə' bselə' Diozən'.

18 Na' benə' blao che nasyon Izrael cheton' bito gwse'ejle'e che ben' šə len' golje' nchole' na' na'a bachle'ine' xte que gwsa'axe' xaxne'ena'.

19 Na' gosə'əñabene' lega'aque' gwse'ene': —¿Eben-gan' xi'inlen' ben' nale golje' nchole'? ¿Nacxa goquən' chle'ine' na'a?

20 Na' gwse' xaxne'e ca' lega'aque': —Nezeto' de que bengan' xi'into'onə', na' de que golje' nchole'.

21 Mas nac chaquən' bachle'ine' bito nezeto', nic ənezeto' noxa ben par nich bachle'ine'. Le' bazejəczene'. Lenabe le', güe'ecze' dižə' naquən' goc che'.

22 Xaxne'e ca' gosə'əne' ca' de'en besə'əžebe' benə' blao che nasyon Izrael cheto'onə', chedə' lega'aque' bach zjənone'en de que notə'atezə benə' güe'e dižə' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon cheton', cabi əso'e latjə šo'oche' lo'o yo'oda'onə'.

23 De'e na'anə' gosə'əna xaxne'e ca': "Bazejəczene". Lenabe le'!"

24 Nach de'e yoblə gwsa'axe' ben' goljə nchol gwse'ene': —Be'elao' Diozən' na' gwzo'one' testigw de que clelən' babe'eleno' neto' dižə' bache. Neto' nezeto' de que Jeso'osən' naque' to benə' güen de'e mal.

25 Na' gwne': —Šə naque' benə' güen de'e mal, bito ənezda'. De'en ənezda', nada' goca' benə' lchol na' na'a chle'ida'.

26 Na' de'e yoblə gwse'ene': —¿Bi benene' le'enə'? ¿Nac benen' par nich bachle'ido'?

27 Na' gože' lega'aque': —Bagwnia' le'e na' cui chzenagle. ¿Bixchen' chene'ele yenele de'e yoblə? ¿Elen le'e chene'ele gacle disipl che'enə'?

28 Na' gwsa'ade'ene' dižə' gwse'ene': —Le' naco' disipl Ɂhe', pero neto' naquəto' disipl Ɂhe de'e Moisezən'.

29 Nezeto' de que Diozən' be'elene' de'e Moisezən' dižə' cho'a, pero benga bito ɻezeto' gan' ze'ena'.

30 Na' ben' goljə ncholən' gože' lega'aque': —Nactequən' le'e cui ɻezele ga ze'ena', len babene' par nich chle'ida'.

31 Na' nezecho de que Diozən' cabi chzenague' Ɂhe beñə' ca' chso'on de'e mal. Con beñə' chso'ene' yelə' bala'an na' chso'one' can' chene'ene'ena', lega'acze' chzenag Diozən' Ɂhei.

32 Dezd gwxe yežlyon' ni to conoŋə' yene de que bagwzo beñə' chone' par nich chle'i beñə' goljə nchol.

33 Žalə' cui zo Diozən' len le' caguə bi milagr gaqua gone'.

34 Na' beñə' blao ca' gwse'ene': —Pendejw, len' goljo' ncholo' yelə' beñə' mal Ɂhio'onə', Ɂəna le' əgwseddo' neto'onə'?

Na' besyə'abeje'ene' fuer.

Benə'ca' zjəncholyichjla'ažda'oga'aque'ena'

35 Gocbe'i Jeso'osən' de que babesyə'abeje' be'enə' fuer, na' jəšague'ene' gože'ene': —Echonlilažo'o le' Xi'in̄ Diozən'?

36 Na' gož ben' le': —Noxa'an ža? señor, par nich gonlilaža'ane'.

37 Na' gož Jeso'osən' le': —Nada'anə' ben' bable'ido' antslə na' nada'anə' cho'elena' le' dižə'.

38 Nach be'enə' bzo xibe' be'elaogüe'e Jeso'osən', gwne': —Xana', chonlilaža'a le'.

39 Na' gwnach Jeso'osən': —Nada' za'a yežlyo nga par ničh la'alaon che beňachən' non' zjənapə dolə' na' non' cui zjənapə dolə'. Za'a chgu'a be'eni' par beňə' ca' chsa'acbe'ine' zjənčhol yičhjla'ažda'oga'aque'enə', na' za'a par yeca'a be'eni' che beňə' ca' chsa'aquene' cui zjənčhol yičhjla'ažda'oga'aque'enə'.

40 Na' balə beňə' fariseo ca' nitə' galə'əzə gwse'enene' de'e nga. Na' gwse'e Jeso'osən': —¿Echacdo' len neto' nčhol yičhjla'ažda'oto'onə'?

41 Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Žalə' cui chejni'ile bito bi xtolə'ele de. Pero por ni che de'en nale de que chejni'ile, de'e na'anə' deczə xtolə'elen'.

10

Jempl che xle'ej xilə'ca'

1 De'e li chnia' le'e, be'en cui cho'o cho'a puert xle'ej xilə' ca' na' ga yoblə chepe' par cho'e, beňə' bguan be'enə'.

2 Be'en cho'o cho'a puertən', le'enə' goye xilə'ənə'.

3 Na' be'en chapə puert che xle'ej xilə' ca' chsaljue' par ničh cho'o beňə' goyebən'. Na' xilə' ca' choso'ozenaguəb xtiže'enə' chedə' zjənombia'ab le', na' chaxe'eb cho'e laga'aquəb catə' chbeje'eb.

4 Na' catə' bagwleje' yoguə' bia che' ca' lo'o xle'ejga'aquəbən', chbialaogüe' laoga'aquəbən' na' chjəsə'ənaob le' chedə' zjənombi'ab ši'enə'.

5 Na' bito žjəsə'ənaob beňə' yoblə, sino yesə'əxonjəb le' chedə' cui zjənombi'ab ši'enə'.

6 Jeso'osən' be'e jempl nga par bzejni'ine' beňə' ca' ža'anə', pero bito gwse'ejni'ine' bi zejen de'en gože' lega'aque' ca'.

*Jeso'osən' chgüia chye' chio'o ca to goye xilə' beñə'
chgüia chye' bia che' ca' binlo*

7 Nach gozñe Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li
əchnia' le'e, nada' gwxaquə'əlebəda' ca cho'a puert
che xle'ej xilə' ca'.

8 Yuguə' beñə' goxoayag ca' babla'ac antslə ca
nada' chəsə'əne' de que Diozən' bsele'e lega'aque'
pero gwxaquə'əlebəga'aquene' ca beñə' bguan.
Na' ca xilə' ca' cui choso'ozenaguəb xtižə' beñə'
cui zjənombi'ab, ca'aczən' beñə' ca' chso'onlilažə'
nada' cui choso'ozenague' che beñə' goxoayag ca'.

9 Nada' gwxaquə'əlebəda' ca cho'a puert
che xle'ej xilə' ca'. Xilə' ca' chəsyə'əyo'ob lo'o
xle'ejga'aquəb na' chəsə'əchojəb par chəsə'əyiljəb
de'e chsa'ob. Na' ca xle'ej xilə' ca' chcue'ejən
lega'aquəb par nich cui bi gac chega'aquəb,
ca'aczən' chcue'eja' beñə' ca' chso'onlilažə' nada'
par nich cui bi gac chega'aque'.

10 Beñə' goxoayag ca' gwxaquə'əlebəga'aquene'
ca beñə' bguan beñə' ca' chda'ac lechguale con to
de'e yesə'əbane', na' so'ote', na' yesə'ənitlaogüle'.
Nada' za'a par nich chnežjua' yelə' mban zejlicane
che beñə' ca' chso'onlilažə' nada' na' par nich nite'e
mbalaz juisy.

11 Nada' chgüia chya' beñə' ca' chso'onlilažə'
nada' can' chon to beñə' goye xilə' beñə' chgüia
chye' xilə' che' ca' binlo. Na' de'en chgüia
chyega'aca'ane' chsanlažə' cuina' so'ot beñə' nada'.

12 Balə beñə' ca' choso'oye' xilə' chesə'əzi'e
laxjwga'aque', la' xilə' ca' bito zjənaquəb bia
chega'aque'. De'e na'ana' chəsə'əbejyichje'eb na'
choso'oxonje' cata' chəsə'əle'ine' za' no becoyo'o,

chedə' bito zjənaque' xan xilə' ca'. Chso'e latjə chniz becoyo'onə' xilə' ca' na' choslasəb lega'aquəb.

¹³ Chesə'əxonje' chedə' bito zjənži'ine' xilə' ca' de'en cui zjənaquəb bia chega'aque', con zjənaque' goyeb.

¹⁴ Nada' chgüia chya' beŋə' ca' chso'onlilažə' nada' ca to beŋə' goye xilə' beŋə' chgüia chye' xilə' che' ca' binlo. Na' nombi'a beŋə' ca' chso'onlilažə' nada', na' lega'aque' zjənombi'e nada'.

¹⁵ Nombi'aga'aca'ane' ca Xa'anə' nombi'e nada' na' nada' nombi'a Xa'anə'. Na' de'en chgüia chyega'aca'ane' chsanlažə' cuina' so'ot beŋə' nada'.

¹⁶ Na' nitə' beŋə' ga yoblə beŋə' cui zjənaqua beŋə' Izrael beŋə' so'onlilažə' nada' na' yoso'ozenague' chia'. Leczə lega'aque' cheyalə' əgwytoba' par nich yoguə'əlol no so'onlilažə' nada' əsa'aque' tozə len ljužja'aque' na' toza' nada' ggüia gwya' yoguə'əlolga'aque'.

¹⁷ Chsanlažə' cuina' so'ot beŋə' nada' pero techlə yebana'. Na' chaquəche Xa'an chia' de'en cha-zlažə'a chona' ca'.

¹⁸ Ni to cono yeque'e yelə' mban chia'anə' sino chsanlažə' cuina' so'ot beŋə' nada'. Napa' yelə' gwnabia'anə' par gwsanlažə' cuina' so'ote' nada', na' napa' yelə' gwnabia' par yeyas yebana' ladjo beŋə' guat ca'. Na' Xa'anə' babene' mendad gona' ca'.

¹⁹ Na' de'e yoblə gwsa'ac beŋə' blao che nasyon Izrael cheton' choplə por ni che dižə' ca' de'en gwse'enene' be'e.

²⁰ Zan beŋə' ca' gosə'əne': —Chac tonte'enə', bito chacbe'ine' bi dižə'ən cho'e. ¿Bixchen' chzenagle che'?

21 Na' bale' gosə'one': —Dižə' quinga caguə naquən ca ćhe beŋə' chac tontən'. ¿Eguaque gon to beŋə' chac tont par le'i beŋə' lchol?

Benz' blao ćhe benz' Izrael ca' cuicza gwse'enene' se'ejle'e ćhe Jeso'osən'

22 Na' Jerosalennə' chac lni ćhe yo'odao' əblaō che neto' beŋə' Izrael de'en ne' "Dedication". Na' naquə tyemp zag.

23 Na' Jeso'osən' chde' cha'ašil ćhe yo'odao' əblaonə' part de'en chəsə'one' "Cha'ašil ćhe Salomon".

24 Na' gwse'ečhj beŋə' blao ćhe ɳasyon Izrael cheton' Jeso'osən' na' gwse'ene': —¿Bixchen' ne'e chono' par chacžejlažə'etecto' še len' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' ɳasyon ćheton'? Še le'ena' Cristən', gwna neto' clar.

25 Na' gož Jeso'osən' ɬega'que': —Bagwnia' le'e na' cui chejle'ele. Milagr ca' de'en babena' len yelə' guac ćhe Xa'anə' chəsə'əlo'en de que le'enə' bsele'e nada'.

26 Na' le'e bito chejle'ele ćhia' ćhedə' cui nacle txen len beŋə' ca' chso'onlilažə' nada'.

27 Nombi'a beŋə' ca' chso'onlilaže'e nada' na' ɬega'que' choso'ozenague' ćhia'.

28 Na' nada' chnežjoga'aca'ane' yelə' mban zejlicane, na' cuat yesə'əbiayi'e. Ni to cui no no əca'axaxj ɬega'que' lao na'anə'.

29 Xa'anə' bagwleje' ɬega'que' par nich chgüia chyega'aca'ane'. Na' ni to cui no no gaquə əca'axaxj ɬega'que' lao na' Xa'anə' ćhedə' nape' le'ezelaogüe' yelə' chnabia' xen.

30 Nada' na' Xa'anə' tozə can' naquə yichjla'ažda'oto'onə', tozə can' naquə yelə' guac cheto'onə' na' tozə can' chonto'.

31 Nach beŋə' blao che ɳasyon Izrael ɬeton' gosə'əzi'e yej par yoso'ošiže'ene'en.

32 Na' gož Jeso'osən' ɬega'aque': —De'e zan de'e güen bable'ile bena' len yelə' guac che Xa'anə'. ¿Non' de'e ca' babena' chonən par əgwšižə'ele nada' yejən'?

33 Na' beŋə' blao ca' gwse'e le': —Caguə por ni che bi de'e güen de'en babeno'on əgwšižə'eto' le' yejən', sino por ni che chžia chnito'o Diozən'. Con beŋachzə le' na' nao' de que naco' Dioz.

34 Na' gož Jeso'osən' ɬega'aque': —Le'e chsedle Xtižə' Diozən' de'en nyoj gan' nan: "Nada' gwnia' de que le'e nacle ca Dioz."

35 Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən caguə de'e te cheinə'. Na' ɬenŋə' nan de que Diozən' gwne' che beŋə' ca' əbnežjue' xtiže'enə' de que gwsa'aque' ca Dioz.

36 Ca naquə Diozən' gwne' zjənaque' ca cuine', ɬbixchen' nale de que chžia chnita'a Diozən' de'en gwnia' naca' Xi'iñe'? Le'enə' gwleje' nada' par gaquəlena' beŋachən' na' bsele'e nada' yežlyo nga.

37 Žalə' de'e ca' chona'anə' bito zjənaquən de'en chon Xa'anə', bito šejle'ele ɬchia'.

38 Pero na' de'en zjənaquən de'en chone'enə', cheyalə' šejle'ele de que naca' Xi'iñe' la'anə'əczə cui chejle'ele xtiža'anə'. Šə šejle'ele che de'e ca' chona'anə' na' əñezele de que Xa'anə' zoe' len nada' na' nada' zoa' len le'.

39 Na' de'e yoblə bosə'əsyə' naclən' gaquə ədole'e,
pero bito besyə'əzelene' naclən' so'one'.

40 Na' gwsa'ato' len Jeso'osən' jəsoto' yeşla'alə yao
Jordanə' gan' gwzo de'e Juannə' antslə catə'en
bc̥hoe' benə' nis.

41 Na' zan beŋə' bda'aque' gan' zoto' par
bosō'ozenaque' xtižə' Jeso'osən' na' gosə'əne' ćhe':
—La'aŋə'əczə de'e Juannə' ni to milagr cui bene',
yoguə'əlol de'en gwne' ćhe benga naquən de'e li.

42 Na' beŋə' zan beŋə' nitə' na' gwso'onlilaže'e
Jeso'osən'.

11

Can' goquə catə'en got ben' le Lach

1-2 Na' goquən chacšene to beŋə' Betania beŋə' le
Lach. Betania nan' naquən laž Maria na' Marta,
na' lega'aque'ənə' zjənaque' beŋə' zan Lachən'.
Maria nga ben' bcuasse' set zix ńi'a Xancho
Jeso'osən' na' bxie' ńi'ənə' len yišə' yichje'ənə'.

3 Na' beŋə' zan Lachən' boso'osele'e rson gan' zo
Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto', be'en chacdo' ćhei
chacšenene'.

4 Na' catə' gwneze Jeso'osən' na' gwne': —Yižgue'
ćhe'ənə' bito naquən de'e gattecze', sino par əye'
Diozən' yelə' bala'aŋən' chacšenene' na' par nich
nada' si'a yelə' bala'aŋ, nada' naca' Xi'iñ Diozən'.

5-6 Gwde gwneze Jeso'osən' de que chacšene
Lachən', ńebega'aŋe' yečhopə ža gan' zoe'ənə'
la'aŋə'əczə chaquene' ćhe Martən', ćhe beŋə'
bile'ənə' na' ćhe Lachən'.

7 Nach gože' neto': —Ləšo'o Jodean' de'e yoblə.

⁸ Nach gožto'one': —Maestr, bi ža na'azən' gwsa'aclažə' benə' blao ȝhe ȝasyon ȝechon' yoso'ošiže'e le' yej. ȝEna' de'e yobla šejo' na'anə'?

⁹ Na' gwna Jeso'osən': —ȝEcaguə šižiŋ orən' naquə težan'? Benə' chda teža bito chchegüe'e ȝchedə' la' nye'eni'inə'.

¹⁰ Mas benə' chda še'elə chchegüe'e ȝchedə' cuich nye'eni'. Ca'aczə naquən len nada', bito bi bi gaquəchia' žlac cuiŋə' əžin ža par so'ote' nada'.

¹¹ Gwde gwne' ca' gozne' neto': —Benə' migw checho Lachən' bagwtase', na' ſa'a žjəyesbana'ane'.

¹² Na' gožto'one': —Xanto', ſə bachtase'enə' goyacczene'.

¹³ Jeso'osən' gwne' ca' ȝchedə' gwȝezene' bagot Lachən', na' neto' bento' xbab de que gwne' ca' che bišgalən'.

¹⁴ Nach Jeso'osən' gwne' neto' clar: —Bagot Lachən'.

¹⁵ Na' chebeida' cui gwzoa' lao chacšenene', par nich ȝa'a gona' ca šejle'echle ȝchia'. Le'e šo'o gan' de'enə'.

¹⁶ Nach benə' lȝuežjto' Tomasən' gože' neto': —Le'e šo'o par nich len chio'o so'ote' ſə bachso'ote' Jeso'osən'.

Tomas na'anə' ben' boso'osi'e Didimo ȝchedə' naque' benə' cuaš.

Jeso'osən' chosbane' benə' guat ca'

¹⁷ Nach gwyejto' len Jeso'osən' Betanian', na' catə' bžinto'onə' gwse' benə' ca' le' de que bagoc tap ža boso'ocuaše'e Lachən'.

¹⁸ Na' Betanian' chi'in galə'əzə Jerosalenŋə' ca do gašjə legw.

19 Na' beñə' zan beñə' Izrael gwlaž cheto' ca' ža' Jerosalennə' besə'əžine' gan' zo Martən' na' Marian' par chso'e lega'aque' yelə' chxenlažə' de'en got beñə' zanga'aque'enə'.

20 Nach Martən' catə' gwnezenə' bazon əžinto' na' bchoje' bedəšague' neto', na' Marian' bito bchoje' ližga'aque'enə'.

21 Nach Martən' gože' Jeso'osən': —Xana', žalə' gwzo' catə'ən gocšene beñə' zana'anə' bito gote' žalə' ca'.

22 Pero la'añə' bagote', nezda' de que Diozən' gone' bitə'atezə de'en añaabdo'one'.

23 Nach gož Jeso'osən' le': —Goban beñə' zano'onə'.

24 Nach Martən' gože'ene': —Nezda' de que gobane' catə'ən yesyə'əban beñə' guat ca' žan' šo'o fin che yežlyon'.

25 Na' gož Jeso'osən' le': —Nada' chac chosbana' beñə' guat ca' na' nada' nsa'a yelə' mban zejlicane par beñə' ca' chso'onlilažə' nada'. De'e na'anə' beñə' ca' chso'onlilažə' nada' la'añə'əczə sa'ate', de yelə' mban zejlicane chega'aque'.

26 Na' notə'atezə beñə' chso'onlilaže'e nada' zjənape' yelə' mban zejlicane na' cuat nəbia' yelə' gotən' lega'aque'. ¿Echejli'o de'e nga?

27 Na' gože'ene': —Xana', chejli'a de que naco' Xi'in Dioz. Chejli'a de que naco' Cristən' ben' babselə' Diozən' yežlyo nga par gaquəlene' neto'.

Jeso'osən' gwcheže' cho'a ba che Lachən'

28 Beyož gwna Martən' ca' nach beyeje' na' jəyeyeže' Maria bile'enə' žižizə: —Baza' Maestrən' na' chñe' le'.

29 Na' Marian' catə' benene' can' gož Martən' le'
le'e gwzoža'ate' bide' gan' zoto' len Jeso'osən'.

30 Na' caguə̄ babžinto' lao yežən' ca orən',
nenaguə̄'eto' gan' bedəšag Martən' neto'.

31 Na' beŋə̄ Jerosalen ca' nitə' len Marian'
liže'enə̄', beŋə̄' ca' chso'e lega'aque' yelə̄
chxenlažə̄', catə' besə'ele'ine' gwza' Marian' nach
gosə'ənaogüe'ene' chsa'aquene' cho'a ba na'an zde'
zjachežē'.

32 Na' Marian' catə' ble'e gan' zoto'onə̄' ble'ine'
Jeso'osən', na' bzo xibe' laogüe'enə̄' na' gože'ene':
—Xana', žalə̄' le' gwzo' nga catə'ən chacšene beŋə̄'
zana'anə̄', bito gote' žalə̄' ca'.

33 Na' catə' ble'i Jeso'osən' chbež Marian' na'
lecž chəsə'əbež beŋə̄ Jerosalen ca' nžague'enə̄',
de'e juisy de'e goquene' na' bžaglaogüe' lo'o
yičhjla'ažda'ogüe'enə̄'.

34 Na' gože' lega'aque': —¿Ga əbcuašə'əlene'?

Na' lega'aque' gwse'ene': —Xanto', yo'o na' le'ido'.

35 Na' gwchež Jeso'osən'.

36 Na' gosə'əna beŋə̄ Jerosalen ca': —Le'e ggüiašc
catequən' chaquene' čhe'.

37 Na' balə̄ beŋə̄' ca' gosə'əne': —Le' ngan' bene'
par nich ble'i beŋə̄ lchol̄ ca'. ¿Ecui gaquən' žalə̄'
bene' par nich cui gat Lačhən'?

Jeso'osən' bosbane' Lačhən' ladžo beŋə̄' guat ca'

38 Na' de'e yoblə̄ de'e juisy de'e goque Jeso'osən'
lo'o la'aždaogüe'enə̄'. Nach yoguə̄'eto' gwyejto' cho'a
ban' len Jeso'osən'. Na' ban' naquən to bloj na' da'
to yej cho'inə̄'.

39 Nach gož Jeso'osən': —Leca'a yejən'.

Na' Mart zan de'e beñə' guatən' gože'ene': —Xana', bachla' ben' zban, la' baçh goc tap ža ña'a gote'.

⁴⁰ Na' gož Jeso'osən' le': —Bagwnia' le' šə chonlilažo'o nada' nach šejni'ido' bi zeje ca de'en gwlo'e Diozən' yelə' guac xen che'ena'.

⁴¹ Nach beñə'ca' gosə'äque'e yejən'. Na' Jeso'osən' gwlis laogüe'en yobalə gwne': —Xa', choxcwleno' babzenago' chia'.

⁴² Nada' ñezda' de que syempr chzenago' chia'. Pero ənia' ca' par nich beñə' ca' ža' nga se'ejle'e de que len' abselo'o nada'.

⁴³ Na' beyož gwne' ca' lao orasyonñə', belgüiže' de'e beñə' guatən' gwñe' zižjo gože'ene': —Lach bechoj.

⁴⁴ Nach le'e bechojte Lachən', zjəncheləyoy ni'a ne'e ca' cint de lachə' na' to bey nazjə laogüe'enə'. Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e yozaše' lachə'ənə' na' le'e gwsane' yeyeje'.

Boso'oxi'e yesə'əzene' Jeso'osən'

⁴⁵ Na' zan beñə' Jerosalen ca' beñə' ca' zja'ac len Marian' besə'əle'ine' milagr de'en ben Jeso'osən' na' gwso'onlilaže'e le'.

⁴⁶ Pero bale' ja'aque' lao beñə' fariseo ca' jse'ežə' lega'aque' can' bene' bosbane' Lachən'.

⁴⁷ Nach bxož əblao che ñasyon Izrael əcheton' na' beñə' fariseo ca' besə'ətobe' yoguə'ələl beñə' ca' chəsə'ənabia' ñasyon əcheton'. Nach boso'oxi'e gosə'əne': —¿Naclə gonchon'? la' milagr zannə' chon benga.

⁴⁸ La' šə gaquecho ljoye'enə', yoguə' beñə' so'onlilaže'e le', nach da'ac beñə' ñasyon Roma

na' yoso'ožiaye'e yo'odao' əblao Ɂhecho nga na' len ɻasyon Ɂhechon'.

⁴⁹ Entr beñə' golə beñə' blao ca' toe' le Caifas na' naquəche' bxoz əblao ca izən'. Na' gože' Ɂega'aque': —Le'e caguə bi ɻezelen'.

⁵⁰ Nic chonɻe xbab de que napən chio'o cuentən' tozə ben' gotcho lgua'a cuiayi' yoguə'echo len ɻasyon Ɂhecho nga.

⁵¹ Caifasən' naquəche' bxoz əblao ca izən' na' caguə con gwne' ca' to gwlazze'enə'. Dioz nan' bene' par gwdixjui'e de que so'ote' Jeso'osən' por ɻasyon Izrael Ɂheto'onə'.

⁵² Na' caguə so'ote'ene' par ɻasyon Ɂheto' na'azənə'. Leczə so'ote'ene' par nich yoguə' beñə' ca' bagwlej Diozən' par Ɂaque'e ca xi'iñe' gatə'atezə ɻasyon, yesyə'əyaque' tozə so'elaogüe'ene'.

⁵³ Na' ža na' gwzolao boso'oxi'e naclən' so'one' par so'ote'ene'.

⁵⁴ Na' de'e nan' bitoch gwda Jeso'osən' zaqua'əlao entr beñə' gwlaž Ɂheto' ca'. Na' gwza'ato' gwyejto' to yež de'en nzi' Efrain, chi'in galə'əzə latjə dašən'. Na' gwzoto' na' len le'.

⁵⁵ Na' lni pascw Ɂhe neto' beñə' Izrael bazon baozə. Na' beñə' zan beñə' za'ac to to yež ja'aque' Jerusalenŋə' antslə ze'e galə' lni pascon' par gwso'on cuinga'aque' xi'ilazə' can' na lei Ɂheto'onə'.

⁵⁶ Na' besyə'əyilje' Jeso'osən', na' ca nite'e chyo'o yo'odao' əblao Ɂheton' gwse'e ljuežje': —¿Bi xbab chontguale? ¿əgüide' lni nga?

⁵⁷ Gosa'əne' ca' Ɂchedə' bxoz əblao Ɂhe ɻasyon Izrael Ɂheton' na' beñə' fariseo ca' bagwso'one' mendad de que notə'atezə beñə' əñezene' gan'

zo Jeso'osən' gwzenene' lega'aque' par nich yesə'ezene'ene'.

12

Marian' chgue'e set zix ni'a Jeso'osən'

¹ Na' xop ža antslə lni pascon', gwyejlento' Jeso'osən' Betanian' gan' zo Lachən' ben' bosbane' ladjo benə' guat ca'.

² Na' balə benə' Betania ca' boso'osi'ini'e to xše' par Jeso'osən', na' Martən' bdie' de'en güe'ej gwdəoto' len le'. Na' Lachən' chi'e cho'a mesən' txen len Jeso'osən' na' len neto' na' benə' ca' yela'.

³ Na' Marian' de tyā set zix che' de'e zaquə'əchgue'i na' gwlo'en ni'a Jeso'osən'. Na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə'. Na' doxen yo'onə' gwla'achgua ze set zixən' gwlo'e ni'enə'.

⁴ Na' zo Jod Iscariotən', ben' naquə neto' txen. Le'enə' banaquən əgwdie' Jeso'osən' lao na' benə' ca' chəsə'əgue'i le'. Jodən' naque' xi'in̄ to benə' le Simon. Na' Jodən' gwne':

⁵ —¿Bixchen' cui bete'e set zix nga? Zaqua'en do tmil gueyə' gueyoa. Na' mechən' de'en le'ine' chei əgwnežjue'en benə' yašə' žalə' ca'.

⁶ Jodən' bene' xbabən' ca' caguə por ni che beyaše'ene' benə' yašə' ca' sino por ni che naque' benə' bguan. Len' bexə'e mech de'en bčhin yoguə'əto' na' gwlejlane' mechən'.

⁷ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ljoye'enə'. Babene' de'en non gonene' nada' žan' əgaša'anə'.

⁸ Ca naquə benə' yašə' ca', syempr nitə'əcze' len le'e, pero nada' caguə syempr soa'len le'e.

Bxoz ablao ca' boso'oxi'e so'ote' Lachən'

9 Na' beñə' zan beñə' Izrael gwlaž ȝheton' gwsa'acbe'ine' de que Jeso'osən' zoe' na'. Na' ja'aque', pero caguə por ni ȝhe Jeso'os na'azən', sino par besə'ele'ine' Laçħən', ben' bosban Jeso'osən' ladjo beñə' guat ca'.

10 Na' bxoz əblao ȝhe ȝasyon ȝheton' leczə boso'oxi'e so'ote' len Laçħən',

11 ȝhedə' beñə' zan beñə' Izrael gwlaž ȝheton' ja'aque' na' gwso'onlilaže'e Jeso'osən' por ni ȝhe le'.

Jeso'osən'beyo'e Jerosalennə'

12 Na' beteyo gwza'ato' Betanian' len Jeso'osən' na' gwyejto' Jerosalennə'. Na' ca orən' beñə' zan chəsə'əžag Jerosalennə' beñə' zja'ac lni pascon'. Na' gosə'əñezene' de que Jeso'osən' yežine' Jerosalennə'.

13 Na' de'e na'anə' besə'əchoje' bedəsə'əleze' neto', zjənoxe'e no zin, na' chəsə'əgüe'e be' lban ȝhe' chəsə'əne': —Le' naco' Rei ȝhe ȝasyon Izrael chechon', goclenšga neto'. Sošgo' mbalaz le' baza'o nga, babselə' Xancho Diozən' le'.

14 Na' bžel to borr dao' bia gwžia Jeso'osən' lao zde'. Goc can' nyojczən nan:

15 Le'e ža'ale Jerosalennə' bito žeble.

Le'e ggüiač baza' Rei chelen' žie' to borr dao'.

16 Na' neto' disipl ȝhe' bito gwyejni'ito' categaza de que goc ȝhe' con can' boso'ozoj de'e profet ca' beñə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'. Gwde gwso'ot benə' Jeso'osən' na' Diozən' be'ene' yelə' bala'an xen, na' canan' jayeza'alažə'əto' dižə' ca' zjənyoȝ ȝhe' na' gocbe'ito' gwso'one'ene' le' can' nyojənnə'.

17 Benə' ca' gwnitə'len Jeso'osən' catə'ən bolgüižə' Laçħən' na' bosbane'ene' par bechoje' lo'o ban' gwso'e dižə'len beñə' ca' ža' syodan' can' bene'ena'.

18 De'e na'anə' bedəsə'eleze'ene' Ɂchedə' gosə'əñezene' ca milagr de'en bene'.

19 Na' gosə'əna benə' fariseo ca' entr Ɂega'aue': —Bachle'ile cuiczə bi de gonchon'. Yuguə' benəçħən' zjəsə'ənao le'.

*To Ɂhopə benə' griego gwse'enene' əso'elene'
Jeso'osən' dižə'*

20 Na' zjəlen balə' benə' griego, benə' ja'ac lñinə' par gwso'elaogüe'e Diozən'.

21 Benə' quinga besə'əžine' gan' zo Lip benə' Betsaida distrit Ɂhe Galilean'. Na' gwsa'atə'əyoine' Lipən' gwse'ene': —Gwzi'ixenšga, chene'eto' gü'elemento' Jeso'osən' dižə'.

22 Nach gwyej Lipən' jaye' Ndresən'. Nach Ndresən' len Lipən' jəsə'aye' Jeso'osən'.

23 Nach Jeso'osən' gože' Ɂega'aue': —Na'a bachžin ža so'ot benə' nada' par nich Diozən' gone' nada' yelə' bala'an xen. Len' bsele'e nada' golja' benəch.

24 De'e li achnia' le'e, šə to trigon' cui yexinjən catə' əxopən lao yon', chega'ańczə tozən, pero šə yexinjən na'yela'an, de'e zan trigon' yeyaquən.

25 Notə'ətezə benə' chaquene' gone' par nich cui Ɂhi' saque'e o par nich cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə benə' chsanlažə' cuine' Ɂhi' saque'e o so'ot benə' le' por ni Ɂchia', bade yelə' mban zejličane Ɂhe'ene'.

26 Na' notə'ətezə benə' chene'ene' gone' xšina'anə', cheyalə' gonlilažə'e nada' na' gwzenague' Ɂchia'. Na' ga'an soa' na' so ben' gon xšina'anə'. Na' benə' ca' so'on xšina'anə', Xa'anə' gü'e Ɂega'aue' yelə' bala'an.

Jeso'osən' gwdixjue'e de que so'ot benə' le'

27 Bachžaglaogua' lo'o yichjla'aždaogua'anə'.
 ¿Echaquele ŋabda' Xa'anə' yosle' nada' lao de'e
 ca' ze'e gaquə čhia' na'a? Abi. Babida' par nich
 gaquəczə čhia' ca'anə'.

28 Nach bene' orasyonnə' gwne': —Xa', ben par
 nich le' si'icho' yelə' bala'an.

Nach Diozən' ben' zo yoban' gwne' gože'ene':
 —Babena' ca gwxi'a yelə' bala'an, na' ze'e goncha'
 ca si'icha'anŋə'.

29 Beŋə' zan zjənžague' neto' ca orən' na' catə'
 gwse'enene' de'en gwna Diozən', bałe' gosə'əne' de
 que gwñinŋə'. Na' yebale' gosə'əne': —To anglən'
 əgwne le'.

30 Na' Jeso'osən' gože' neto': —Diozən' gwne'
 nada' zižjo caguə par nich nada' əñezda' de que
 chzenague' čhia'anə', sino par nich əñeze le'enə'.

31 Bachžin ža catə' Diozən' əgwnežjue' castigw
 zejlicane che beŋə' ca' cui zjənombia' le'. Na'
 bachžin ža catə' gwxiye'enə' de'en chnabia' beŋə'
 ca' cui zjənombia' Diozən' nit yelə' gwnabia'
 cheina'.

32 Na' catə' gwso'ote' nada' le'e yag corozən',
 gona' par nich yoguə'əlol beŋə' bagwlej Diozən' par
 əsa'aque' xi'inę' so'onlilaže'e nada'.

33 Na' de'e ngan' gwne' chzejni'ine' neto' de que
 so'ot beŋə' le' yoso'ode'ene' to le'e yag coroz.

34 Nach balə beŋə' zan ca' ža'anə' gwse'ene':
 —Neto' babeneto' choso'osed choso'olo'i beŋə' can'
 na Xtižə' Diozən' de'en nyojən, na' ənezeto' nan
 de que Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene'
 ənasyon čhechon' soe' zejlicane. Na' le' nao' de que
 Diozən' bsele'e le' goljo' beŋəch. ¿Bixčhen' nao' le'

de que so'ot benə' le' to le'e yag coroz? ¿Ebselə'
Diozən' le' goljo' benəch?

35 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nada' za'a par əchgua'a be'eni' lo'o yichjla'ažda' benəchən'. Na' yeto term da'ogan' soa' par əgwsed əgwlo'ida' le'e. Le'e šejle' xtiža'anə' žlac ne'e de latjə par nich cui cuiayi'ile zejlīcañe. Benə' ca' cui chse'ejle'e xtiža'anə' bito chsa'acbe'ine' de que yesə'əbiayi'e. Zjənaque' ca to benə' chda gan' naquə žchol na' bito chacbe'ine' gan' chde'.

36 Le'e gonlilažə' nada' na'a žlac ne'e de latjə par nich šo'o be'eni' chian'lo'o yichjla'ažda'olen' na' par nich əgwnežjwle be'eni' che yeziqua'əchlə benə'. Gwde gwna Jeso'osən' ca' beze'e bocuaše'ene' lega'aque'.

Zan benə' Izrael ca' bito gwso'onlilaže'e Jeso'osən'

37 La'anə'əczə besə'əle'i benə' Izrael gwlaž cheton' ben Jeso'osən' zan milagr, casi yogue'e bito gwso'onlilaže'ene'.

38 Na' de'en goc ca' goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', nan:
Xanto', casi notono no choso'ozenag dižə' de'en chyixjue'eto'onə'.

Na' casi notono chsa'acbe'i de que babesə'əle'ine'
 blo'o yelə' guac čhio'onə'.

39 Bito goquə se'ejle'e, chedə' chac chega'aque' can'
 na yeto de'en bzoj de'e profet Isaiazən', nan:

40 Diozən' babene' par nich nažjo yichjla'ažda'
benə' quinga na' par nich zjənaque' benə' godenag.

Babene' par nich chəsə'əle'ine' pero
 cabi chsa'acbe'ine' bi zejen de'en
 chəsə'əle'ine'ena',
 na' chse'enene' pero bito chse'ejni'ine' bi zejen
 de'en chse'enene'ena'.

Gosyə ədinj̄jei xtolə əga'aque'enə na' gwso'elje'
 latjə yocobə Diozən' yich̄jla'ažda'oga'aque'enə'
 žalə' chse'ejni'ine'en na' žalə' chsa'acbe'ine'
 bi zejen.

41 De'e quinga gwna de'e profet Isaiazən' əchedə'
 ble'ine' yelə' chey che'eni' əhe Jeso'osən' na' be'e
 dižə' əhe'.

42 La'anə'əczə benə' zanch lao nasyon Izrael
 cheton' bito gwse'ejle'e əhe Jeso'osən', bia'aczə
 zane' gwso'onlilaže'ene', na' len no benə' gwnabia'
 cheto' ca'. Pero na' bito gwso'e dižə' de que
 chso'onlilaže'ene' əchedə' besə'əžebe' cabich əso'e
 benə' fariseo ca' latjə par so'e lo'o yo'oda'onə'.

43 Gwse'enchene' so'e benəchən' lega'aque' yelə'
 bala'an cle ca so'one' ca güe' Diozən' lega'aque' yelə'
 bala'an.

Xtižə' Jeso'osən' zjənaquən de'e žialao xen

44 Na' Jeso'osən' gwne' zižjo gože' lega'aque':
 —Benə' ca' chso'onlilažə' nada' caguə nadə'əzan'
 chso'onlilaže'e sino lenczə Xa'anə' ben' əbselə'
 nada'.

45 Ben' chle'i nada' leczə chle'ine' Xa'anə' ben'
 bselə' nada'.

46 Nada' za'a yežlyo nga par nich chgua'a be'eni'
 lo'o yich̄jla'aždao' benə' ca' chso'onlilažə' nada'.
 Chgua'a be'eni' lo'o yich̄jla'ažda'oga'aque'enə' par
 nich cuich so'ontezə so'one' de'e malən'.

47 Na' notə'atezə benə' chse'ene xtiža'anə' na' bito choso'ozenague' chei̇ caguə nada' choglaogua'an chega'aque' de que zjənape' dolə, chedə' bito za'a yežlyo nga par nich choglaogua'an che beñachən' de que zjənape' dolə' sino par nich gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' šə so'onlilaže'e nada'.

48 Xtiža'anə' de'en babi'a len lega'aque' choglaon chega'aque' de que zjənape' dolə' chedə' bito chse'ejle'e chia' na' nic choso'ozenague' che xtiža'anə'. Choglaon chega'aque' de que zjənape' dolə' catə' ežin že šo'o fin che yežlyon'.

49 Dižə' de'en babi'anə' bito bi'an de'e bia'azəlaža'a. Xa'anə' bsele'e nada' na' le'enə' none' mendad bin' cheyalə' nia' na' bin' əgwsed əgwlo'ida' beñə'.

50 Na' notə'atezə benə' yoso'ozenag che xtižə' Xa'anə' de'en none' mendad cho'elena' beñachən', əgwnežjue' yelə' mban zejličane chega'aque'. De'e na'anə' cho'elena' le'e dižə' con can' bagwna Xa'anə'.

13

Gwdib Jeso'osən' ni'a disipl che' ca'

1 Na' ca naquə Jeso'osən', bedote chaquene' che neto' chonlilažə'eto' le' yežlyo nga. Na' nezene' de que bachžin že yeze'e yežlyo nga par yeyeje' gan' zo Xe'enə'. De'e na'anə' catə' ze'e za'alə lnı pascon' blo'ichene' neto' can' lechguale chaquene' cheto'.

2 Na'bach gwlo'o gwxiye'enə' xbabən' lo'o yichjla'ažda' Jod Iscariot xi'in Simonŋə' par əgwdie' Jeso'osən' lao na' beñə' contr che' ca'.

3 Na' neze Jeso'osən' de que Xe'enə' babene' par nich nape' le'ezelaogüe yelə' chnabia' xen, na'

nezene' de que gan' zo Dioz nan' gwze'e na' gan' zo Dioz nan' yeyeje'.

⁴ Na' lao chaoto' xše'ena' Jeso'osən' gwzože'e na' gwcu'a xadon̄ che'enə' na' gwxi'e to lachə' na' bcheje'en lsine'ena'.

⁵ Nach gwxi'e nisən' gwde'en to lo'o ša' na' gwzožaogüe' gwdibe' ni'ato'onə' ca to mos. Na' bosbiže' ni'ato'onə' len lachən' de'e ncnej lsine'ena'.

⁶ Na' catə' bžine' gan' chi' Simon Bedən', Bedən' gože' le': —Xana' ɢele' ɢhibo' ni'anə'?

⁷ Na' gož Jeso'osən' le': —De'e nga chona' cabi chejni'ido'on ɳa'a, pero gwyejni'ido'on telə.

⁸ Na' gož Bedən' le': —Le' cuat ɢhibo' ni'anə'.

Na' Jeso'osən' gože'ene': —Šə cui ga'a ɢhiba' le' caguə leno' nada'anə'.

⁹ Na' Bedən' gože'ene': —Xana' caguə ni'a na'azən', sino doxencza'.

¹⁰ Nach gož Jeso'osən' le': —Beŋə' nošə' nazjə, ni'e na'azə chyažje ɢibə', la' banaquəczə doxen cuerپ che'enə' xi'ilāžə'. Ca naquə le'e ža, naquəczle xi'ilāžə' la'aŋə'əczə caguə yoguə'əle.

¹¹ Jeso'osən' nezene' non' əgwde le' lao na' beŋə' contr che' ca', na' de'e na'anə' gwne': "Caguə yoguə'əle nacle xi'ilāžə'", na' zejen caguə yoguə'əto' naquəto' beŋə' la'ažda' xi'ilāžə'.

¹² Na' catə' beyož gwdibe' ni'ato'onə', na' beyaz xadon̄ che'enə' na' bebi'e de'e yoblə cho'a mesən'. Na' gože' neto': —Echejni'ile bi zejen de'en babena' len le'e?

¹³ De'e nga zejen. Le'e nsi'ile nada' Maestr na' Xanle, na' güenczən' nale ɢchedə' can' naca'.

14 Na' nada' naca' Xanlen' na' nactia' Maestr chelen' bagwdiba' ni'alen' ca to mos, de'e na'anə le'e leczə cheyalə' gaquəlen ljuežjle ca to mos.

15 Bagwdiba' ni'alen' parzə nich gwlo'ida' le'e de que cheyalə' gonle can' babena'anə'.

16 De'e li echnia' le'e nota'atezə mos bito naque' blaoch ca xane'enə', ni ben' chej mendadən' cui naque' blaoch ca ben' chselə' le'.

17 Šə chejni'ile de'e quinga na' gonle can' nia'anə', nachən' sole mbalaz.

18 Caguə nia' ca' che yoguə'elen'. Nada' nezda' nac naqua' yichjda'aždao' le'e bagwleja' par nacle disipl chia'. Pero na' gwleja' le'e par nich gaquə complir can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Be'en gwdaolena' txen bablej bšošje' nada'."

19 Nada' echnia' le'e de'e nga ɳa'a antslə cuinə' gaquən, par nich catə' gaquən šejle'ele de que nada' naca' ben' bagwnia' le'e.

20 De'e li echnia' le'e ben' cho'elao' nota'atezə beŋə' echselə'a, nada'anə' cho'elaogüe'e. Na' ben' cho'elao' nada', ben' ebselə' nada' na'anə' cho'elaogüe'e.

Jeso'osən' be'e dižə' che ben' naquən əgwde le' lao na' beŋə' ca' chəsə'əgue'i le'

21 Beyož gwna Jeso'osən' de'e ca' bachžaglaogüe' lo'o yichjla'aždaogüe'enə', na' gwne' clar: —De'e li echnia' le'e de que to le'e əgwdele nada' lao na' beŋə' ca' chəsə'əgue'i nada'.

22 Nach neto' bgüia lao ljuežjto' chaqueto' noto' chein' ne' ca'.

23 Nach nada' chi'a cuite'enə' ɬchedə' chacchgüeine' chia'.

24 Na' Bedən' bene' señy len nada' par nich gwñabda' Jeso'osən' no çhein' gwne' ca'.

25 Nach bgüiga'a bao goža' Jeso'osən': —Xana', ¿non'?

26 Nach gož Jeso'osən' nada': —Be'en əgwnežju' to pedas yetən' catə' bablo'oja'an xoјən', le'enə'.

Nach blo'oje' yetən' xoјən' na' bnežjue'en Jod Iscariot xi'in Simonnə'.

27 Na' beyož bnežjue' Jodən' yetən' le'e gwyoo' o gwyazte Satanasən' de'en chnabia' de xio' ca' lo'o yichjla'aždao' Jodən'. Nach Jeso'osən' gože'ene': —De'en gono'onə' benən lgüegwzə.

28 Na' ni to neto' ža'ato'onə' cui gwyejni'ito' bixchen' gože' le' ca'.

29 Jodən' noxe'e bols mechən' na' de'e na'anə' baləto' bento' xbab de que Jeso'osən' gože' le' šeje' žjəxi'e de'e chyažjeto' lao lñin' o de que cheyalə' əgwnežjue' latə' mechən' beñə' yašə' ca'.

30 Na' catə' beyož gwdao Jodən' pedas yetən' de'en bnežjw Jeso'osən' le', le'e bchojte'. Na' ca orən' bagol.

To de'e cobə de'e non Jeso'osən' mendad goncho

31 Na' gwde bchoj Jodən' Jeso'osən' gwne': —Diozən' bsele'e nada' golja' benach, na' ɳa'a so'ot beñə' nada' na' goñe' nada' yelə' bala'añ xen. Na' leczə Diozən' si'e yelə' bala'añ xen ca de'en gaquə chia'.

32 Na' ca naquə Diozən' si'e yelə' bala'añ ca de'en gaquə çhia', leczə le'enə' goñe' nada' yelə' bala'añ, na' le'e solaote goñe' nada' yelə' bala'añna' ɳa'a.

33 Xi'iñdaogua'a, yešlož da'organ' soa' len le'e. Na' yeyiljle nada', na' can' goža' beñə' blao che ɳasyon

Izrael chechon', leczə can' echnia' le'e na'a de que gan' yeya'a bito gaquə sa'alenle nada'.

³⁴ Nach to de'e cobə chona' mendad gonle, de que gaque che ljuežjle tole yetole can' chacda' chele, leczə can' le'e gaque che ljuežjle tole yetole.

³⁵ Na' yesə eñeze yogua' əłol benə' de que nacle disipl chia' šə gaquele che ljuežjle tole yetole.

Jeso'osən' ne' de que Bedən' cui chebe' de que nombi'ene'

³⁶ Na' gož Bedən' le': —Xana', ɿgan' yeyejo'?

Na' gož Jeso'osən' le': —Gan' yeya'a bito gaqua denaogo' nada' na'a, pero telə denaogo'.

³⁷ Na' gož Bedən' le': —Xana' ɿbixchen' cui gaqua denaogua' le' na'a? Gwsanlažə' cuina' so'ot benə' nada' laogüe de'en chacda' chio' šə chonclən byen.

³⁸ Na' gož Jeso'osən' le': —ɿEchacdo' gwsanlažə' cuino' so'ot benə' le' laogüe de'en chacdo' chia'? De'e li echnia' le' de que bito cuež lecon' antslə ze'e gaqua šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

14

Benə'ca' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənombi'e Xe' Diozən'

¹ Bito gaquəžəjlažə'le chia' nada'. Legonlilažə' Diozən', na' leczə legonlilažə' nada'.

² Gan' zo Xa' Diozən' naquən ca to yo'o xen gan' ža' de'e zan cuart. Gwnia' le' žalə' cui bi cuart de par le'e. Na' yeya'a žjəyeyenšaogua'a cuart par to tole.

³ Na' catə'ən babeyož jəyeyenšaogua'a cuart chelen', yida' yetši'i na' yečhi'a le'e socho txen par nič gan' soa' na' so le'e.

4 Banombi'ale gan' yeya'a na' bañezele naquən' gonle par yeda'acle na'.

5 Na' gož Tomasən' le': —Xanto', bito nezeto' gan' yeyejo'. ¿Na' nacxa gaquən' ənezeto' nac gonto' par yela'ato' na'?

6 Jeso'osən' gože'ene': —De'en cheyalə' gonle gonlilažə'ele nada' par nich yežinle gan' zo Xa'anə'. Nada' nezda' na' chzejni'ida' yoguə'əlol de'en naquə de'e li che Diozən'. Na' nada' nsa'a yelə' mban zejlicane par benə' ca' chso'onlilažə' nada'. Ni to cono yežin gan' zo Xa'anə' šə cui gonlilaže'e nada'.

7 Žalə' nombi'ayaŋə'ele nada', lente Xa'anə' nombi'ale žalə' ca'. Na' dezd ɳa'a banombi'alene' na' bable'ilene'.

8 Na' gož Lipən' le': —Ben par nich le'ito' Xa'ona'. Lezən de'en chene'eto'.

9 Jeso'osən' gože'ene': —Lip, sša xen bagwzoa' len le'e, ¿əna' cuiŋə' gombi'o nada'anə'? Notə'ətezə benə' bable'i nada' lenczə Xa'anə' bable'ine'. ¿Bixchen' nao' gona' par nich le'ile Xa'anə?

10 ¿Ecui chejli'o de que nada' zoa' len Xa'anə' na' Xa'anə' zoe' len nada'? Dižə' quinga cho'a nada', caguə cho'an de'e bia'azalaža'anə'. Xa' na'anə' zoe' len nada' na'len' chone' par nich cho'a dižə' quinga na' chona' yoguə'əlol de'en chona'.

11 Le'e šejle' Ɂchia' ca de'en ənia' de que zoa' len Xa'anə' na' le' zoe' len nada'. Na' šə cui chejle'ele xtiža'anə', le'e šejle' Ɂchia' por ni che de'en bable'ile chona'anə'.

12 De'e li əchnia' le'e ben' chonlilažə' nada', ca de'e ca' chona' leczə gone'en. Na' de'e zaquə'əch ca de'e ca' gone' Ɂchedə' nada' yeya'a gan' zo Xa'anə'.

13 Na' yoguə' de'e əñabele Xa'anə' gona' laogüe de'en chonlilažə'ele nada', gona'an par nich Xa'anə' si'e yelə' bala'an ca de'en gona' naca' Xi'inə'.

14 Bitə'atezə de'e əñable gona' por ni ćhe de'en chonlilažə'ele nada', nada' gona'an.

Jeso'osən' bene' lyebe sele'e Spirit ćhe Diozən'

15 Šə chaquele ćhia' cheyalə' gonle can' nona' mendad gonle.

16 Na' ɳabda' Xa'anə' par əsele'e Spirit ćhe'enə' len le'e par gaquəlenən le'e can' babena' nada'. Na' son len le'e zejlicane. Spirit ćhe Diozən' əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li.

17 Beñə' ca' cui zjənombia' Diozən' bito chso'elaogüe'e Spiritən' ćhedə' bito chesə'ele'ine'en na' nic zjənombi'en. Pero le'e nombi'alen ćhedə' zon len le'e ɳa'a na' gwžin ža catə' son lo'o la'ažda'olen'.

18 Bito gwcua'ana'a le'e ca gozebə. Güida' yeto nga gan' zole.

19 Na' yešlož da'ozə na' beñə' ca' cui zjənombia' Diozən' cabich yesə'ele'ine' nada', pero le'e gwle'ile nada'. Na' laogüe de'en zoa' nsa'a yelə' mban zejlicane che beñə' chso'onlilažə' nada', de'e na'anə' le'e sole zejlicane.

20 Na' catə' əžin ža la' Spirit ćhe Diozən' son lo'o la'ažda'olen' canan' əñezele de que nada' zoa' len Xa'anə', na' le'e zole len nada', na' nada' zoa' len le'e.

21 Ben' ɳeze can' nona' mendad na' chone' can' əni'anə', bena'an chaque ćhia'. Na' ben' chaque ćhia' leczə chaque Xa'anə' ćhe', na' gwzochcza' gaquəda' ćhe' na' gona' par nich əñezenə' de que zotezə zoa' len le'.

22 Na' Jodən' pero caguə Jod Iscariotən' gože' le': —Xanto' ɿbixčhen' gono' par nich neto' le'icheto' le' na' cui gono' par nich benə' yoblə yesə'ele'ichene' le'?

23 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Le'e chaquele ɿchia' chzenagle xtiža'anə'. Na' Xa'anə' leczə chaquene' ɿchele na' neto' desoto' len le'e.

24 Benə' ca' cui chsa'aque ɿchia' bito choso'ozenague' xtiža'anə'. Dižə' de'en chenele ənia' le'e, caguə cho'an de'e bia'azəlaža'anə', sino cho'a dižə' de'en chene'e Xa'anə' ben' əbselə' nada'.

25 De'e quinga bagwnia' le'e žlac ne'e zoa' len le'e.

26 Na' Xa'anə' əsele'e Spirit ɿhe'enə' son lo'o la'aždao' le'e chonlilažə'ele nada' nich gaquəlenən le'e. Na' Spiritən' əgwzejni'in le'e yoguə'əłol de'en cheyalə' ənezele na' gonən ca žjəyeza'alažə'ele yoguə'əłol de'en bagwnia' le'e.

27 Chona' par nich so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' ca binlo zo chbeza' len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogua'anə'. Nada' chona' ca zo chbezəchle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' cle ca chso'on benachən' par so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Bito gaquəżejlažə'ele, nic žeble.

28 Babenele can' bagwnia' de que yeya'a gan' zo Xa'anə', na' de que yida' de'e yoblə gan' zolen'. Žalə' chaquele ɿchia' can' cheyalə'ənə', gobeile de'en yeya'a, ɿchedə' Xa'anə' zaquə'əche' ca nada'.

29 Na'a ža bagwnia' le'e de'e ca' antslə cuiŋə' sa'aquən par nich catə' sa'aquən šejle'ele de que naca' ben' bagwnia' le'e.

30 Bitoch gua'a dižə' zan len le'e ɿchedə' baza' gwxiye' de'en chnabia' benə' ca' cui chso'onlilažə'

nada' na' tiləlenən nada'. Pero bito soin nada'.

³¹ Chona' con can' non Xa'anə' mendad par nich
əñeze beñachən' de que chacda' che Xa'anə'. Na'a ža
lešo'o Šejəchcho.

15

Jeso'osan' gwxaquə'alebene' ca to yag oba

¹ Nada' gwxaquə'alebəda' ca to yag oba de'en
naquə le'ezelaogüe yag zaque'e. Xa'anə' gwx-
aquə'alebene' ca ben' chonš'i yaguən'.

² Na' le'e chonlilažə'ale nada' gwxaquə'alebele ca
xozə' yaguən'. To to xoze'e ca' cui bi frot chbian,
chchogue'en. Na' to to xoze'e ca' de'e chəsə'əbia
frot, chpe'en par nich chbiachən frot zanch.

³ Can' banaquə yichjla'ažda'olen' Ɂchedə' chzena-
gle xtiža'anə' de'en babi'a len le'e.

⁴ Lesotezə leso len nada' par nich nada' gaquə
sotezə soa' len le'e. Ca che xozə' yag frotən', bito
bi frot cuian to gwlazzen šə cui zon nca'an le'e
yaguən', can' naquən len le'e, bito gaquə gonle
de'en chazlažə' Diozən' šə cui sotezə sole len nada'.

⁵ De'e yoblə əhia' de que nada' gwxaquə'alebəda'
ca yag oban' na' le'e ca xoze'ena'. Notə'atezle šə
zotezə zole len nada' na' nada' zotezə zoa' len le'e,
gonchguale de'en chazlažə' Diozən'. Pero cuicza
gac gonle de'en chazlažə'ena' to gwlazle.

⁶ Beñə' cui zotezə zo len nada' əhoje' ca'alə, ca
che xozə' yag oban' de'e ca' chchog ben' chonš'i
yaguən' na' chəsə'əbižən. Nach chtobe'en chade'en
yi' par chse'eyən.

7 Šə le'e zotezə zole len nada' na' šə yo'o yichjle xtiža'anə' do tyempte, bitə'atezə de'e chene'ele aŋable len orasyonŋə' de'e si'iczlenə'.

8 Yelə' bala'aŋ chzi' Xa'anə' catə'ən chonchguale can' chazlaže'enə', na' bačh chlo'ele de que chonlilažə'ele nada' na' chzenagle ćhia' can' cheyalə' gonle šə bachonchguale de'en chazlaže'enə'.

9 Ca Xa'anə' chaquene' ćhia', leczə ca' nada' bachacda' ćhele. Le'e so ɬegon ca gacbe'ile de que chacda' ćhele.

10 Šə chonle can' nona' mendadən', nachən' gacbe'ile de que chacda' ćhele, ca nada' chona' can' non Xa'anə' mendadən' na' chacbe'ida' de que chaquene' ćhia'.

11 Bagwnia' le'e ca' par ničh sole mbalaz ca mbalazən' zoa' nada'. Che'enda' sole mbalaz juisy.

12 De'e nga chona' mendad gonle, gaquele ćhe ljuežjle tole yetole can' chacda' ćhele.

13 Notono nla' beŋə' chaquechene' ćhe ljuežje' mazəchlə can' chaque ben' chsanlažə' cuine' so'ot beŋə' le' par gaquəlene' beŋə' migw ćhe' ca'.

14 Le'e nacle migw ćhia' šə chonle can' nona' mendadən'.

15 Bitoch ənia' le'e mos ćhia' ćchedə' beŋə' zjənaqua' mos bito zjəñezene' bi chon xanga'aque'enə'. Bania' le' migw ćhia', ćchedə' yoguə'əlol de'e ca' babenda' gwna Xa'anə' babzejni'ida'an le'e.

16 Caguə le'e gwlejle nada' par naca' Xanle. Nada' bagwleja' le'e par chonlilažə'ele nada'. Na' chselə'a le'e par ničh šejəchle gonchguale can' chazlažə' Xa'anə' na' caguə de'e te ćhe de'e ca' gonlen'. Na'

šə gonle can' chazlaž'e'na', yoguə'əlol de'en əñabele Xa'anə' laogüe de'en chonlilažə'ele nada', goñe'en.

¹⁷ De'e nga de'en chona' mendad gonle, de que gaquele Ɂhe l̄juežjle tole yetole.

Benə' ca' cui zjənombia' Diozən' chasa'əgue'ine' benə' ca' choso'ozenag Ɂhe Jeso'osən'

¹⁸ Bito yebanele de'en chəsə'əgue'i benə' ca' cui zjənombia' Diozən' le'e. Legon xbab de que zguə'atec nadan' besə'əgue'ine' antslə ca le'e.

¹⁹ Žalə' nacle txen len benə' ca' cui zjənombia' Diozən', gwsa'aquene' Ɂhele can' chsa'aquene' Ɂhe benə' ca' zjənaque' txen. Nada' bagwleja' le'e par naole nada', na' bitoch nacle txen len benə' ca' cui zjənombia' Diozən', na' de'e na'anə' chəsə'əgue'ine' le'e.

²⁰ Le'e žjsa'alažə' de'en bagwnia' le'e: "Notə'ətezə mos bito naque' blaoch ca xane'na'. Can' baboso'olagzejə boso'olagzide' nada', leczə can' yoso'olagzejə yoso'olagzide' le'e. Žalə' boso'ozenague' xtiža'anə', leczə gosa'əzenague' xtižə'elen'.

²¹ Na' yoguə' de'e ca' so'one' len le'e Ɂchedə' le'e chonlilažə'ele nada' na' lega'aque' bito zjənombi'e Xa'anə' ben' bselə' nada'.

²² Žalə' nada' cui bida', na' žalə' cui bia'a dižə' len lega'aque', bito zjənape' dolə' ca naquən' chəsə'əgue'ine' nada'. Na' na'a cuiczə bi de bi yoso'ode'ine' par yesə'əne' cui bi dolə' zjənape'.

²³ Ben' chgue'i nada', lenczə Xa' nan' chgue'ine'.

²⁴ Žalə' cui bena' entr lega'aque' milagr de'e cuinə' gon ni to benə' yoblə, bito zjənape' dolə' ca naquən' chəsə'əgue'ine' nada'. Pero na'a babesə'ele'ine' de'e

ca' chona' na' bia'aczə chəsə'əgue'ine' nada' na' len Xa'anə'.

²⁵ Pero na' chac ca' par nich chac complir can' na Xtižə' Diozən' gan' nyojən nan: "Besə'əgue'ine' nada' sin cui bi bi de'e mal bena'."

²⁶ Bagwnia' le'e de que sela'a Spirit che Xa' Diozən' par gaqualenən le'e na' par əgwzejni'in le'e de'en naqua de'e li. Spiritən' sa'an gan' zo Xa'anə' la' sela'an par güe'en xtiža'anə'.

²⁷ Na' leczə ca' le'e güe'ele xtiža'anə', chedə' bagwzole len nada' dezd catə'ən gwzolao chyixjui'a xtižə' Xa' Diozən'.

16

¹ Bagwnia' le'e de'e ca' par nich cui yebiguə'əle gosxanlə.

² Yesyə'əbeje' le'e lo'o yo'odao' çhega'aque' ca'. Na' bazon əžin ža catə' notə'ətezə benə' se'enene' so'ote' le'e so'one' xbab yebei Diozən' lega'aque' de'en so'one' ca'.

³ So'one' ca' len le'e chedə' cui zjənombi'e Xa'anə' na' ni nada' cui zjənombi'e.

⁴ Na' bagwnia' le'e ca' par nich catə' əžin ža gac ca' žjəsa'alažə'əle de que bagwnia' le'e can' gaquən.

De'e chon Spirit che Diozən'

Catə'ən gwleja' le'e par nacle disipl chia' bito gwnia' le'e yogua' de'e ca' gac çhele, chedə' gwñezda' socha' len le'e.

⁵ Na' la'añə'əczə yeya'a ña'a gan' zo Xa'anə' ben' əbselə' nada', ni tole cui chñabele nada' bi zejen de'en yeya'anə'.

⁶ Na' de'en bagwnia' le'e de'e ca' bachacchgüeile lo'o la'ažda'olen'.

⁷ Pero de'e li achnia' le'e napən le'e cuent yeya'a, la' šə cui yeya'a Spirit che Diozən' de'en gaquəlen le'e bito yedəson lo'o la'ažda'olen'. Na' de'en yeya'anə' əselə'an len le'e.

⁸ Na' catə'əch yidə'ən əgwzejni'in benəchən' de que zjənape' dolə', əgwzejni'in lega'aque' de que naca' le'ezelaogüe benə' güen, na' əgwzejni'in lega'aque' de que gata' castigw zejlīcañe che nota'ətezə benə' cui choso'ozenag chia'.

⁹ Egwzejni'in lega'aque' de que zjənape' dolə' de'en cui chso'onlilaže'e nada'.

¹⁰ Egwzejni'in lega'aque' de que naca' le'ezelaogüe benə' güen əchedə' yeya'a gan' zo Xa'anə' na' bitoch le'ile nada'.

¹¹ Na' əgwzejni'in lega'aque' de que gata' castigw zejlīcañe che nota'ətezə benə' cui choso'ozenag chia', əchedə' gwxiye' de'en chnabia' benə' ca' cui zjənombia' Diozən' banchoglaon chei de que si'in castigw zejlīcañe.

¹² Nedech de'e zan de'e əŋia' le'e, pero zdebə naquən ɳa'a par šejni'ilen.

¹³ Pero catə' yedəso Spirit che Diozən' lo'o la'ažda'olen' par əgwzejni'in le'e de'en naquə de'e li, əgwsed əgwlo'in le'e yoguə'əlol de'en cheyalə' ənezele chia' nada'. Bito güe'en dižə' de'e bia'azəlaže'i sino güe'en bitə'ətezə dižə' de'en chzene Xa'anə' len na' chixjue'in le'e biquə' de'e ze'e za'ac.

¹⁴ Gonən nada' yelə' bala'an, əchedə' əgwzejni'in le'e chia' nada'.

¹⁵ Xa'anə' babene' ca ɳezda' yoguə'əlol de'en ɳezene' na' de'e na'anə' gwnia' de que Spirit che'ena' əgwzejni'in le'e de'e ca' ɳezda'.

Jeso'osən' gože' disipl Ɂhe' ca' de que nite'e trist to tyemp dao' na' techlə yesyə'abeine'

16 Yeto tyemp dao' le'e bitoch le'ile nada'. Na' techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ile nada' nach yeya'a gan' zo Xa'anə'.

17 Na' bałə neto' disipl Ɂhe' gož l̄juežjto': —¿Bi zejen de'e nga che'e chio'o de que yeto tyemp da'ozə na' bitoch le'ichone' na' de que techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ichone'? ¿Na' bi zejen de'en ne' yeyeje' gan' zo Xe'enə'?

18 ¿Bi zejen de'en ne' yeto tyemp da'ozə ža? Cuili bixchen' ne' ca'.

19 Na' gocbe'i Jeso'osən' de que chene'eto' ɻabəto'one' bi zejenə', na' gože' neto': —¿Ede'e ngan' de'en chnəabe l̄juežjle? ¿Echene'ele əñezele bi zejen ca de'en gwnia'le'e de que yeto tyemp da'ozə na' bitoch le'ile nada', na' techlə yeto tyemp dao' yoblə na' yezle'ile nada'?

20 De'e li chnia' le'e de que bazon cuežle na' yegüine'ele na' beñə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesyə'abeine'. Yeyašə'alažə'ele pero con to tyemp da'ozən' na' techlə yebeile.

21 Šə catə' chzan to no'olə, chžaglaogüe' lao chaque' bes Ɂhe yelə' sannə'. Pero na' catə' bagoljə bda'onə' bitoch chone' xbab Ɂhe de'en bžaglaogüe'enə' de'e tant chebeine' de que bagoljə yeto beñačh yežlyo nga.

22 Leczə can' len le'e, ɻa'a sole trist, pero catə' yežagcho de'e yoblə cana' yebeile lo'o la'ažda'olen'. Na' ni to cono yeca'a yelə' chebei Ɂhelen'.

23 Na' catə' babžin ža soa' gan' zo Xa'anə' de'e yoblə bito yažjele bi əñable gona' par le'e. De'e li

əchnia' le'e bitə'atezə de'e əñabele Xa'anə' laogüe de'en chonlilažə'ele nada', gone'en par le'e.

²⁴ Xte na'a cuiczə bi ne'e ənabele Xa'anə' ye'elene' de que chnablen por ni che de'en chonlilažə'ele nada'. Na' na'a leñabe Xa'anə' bi de'en əñabelene' ye'elene' ca', na' gone' can' əñabelene' par nich sole mbalaz juisy.

Jesocristən' babene' par nich gwxiye'enə' cuich nabi'an chio'o

²⁵ De'e zan de'e ca' bagwnia' le'e babzejni'ida'an len jempl. Ežin žan' catə' bitoch əgwzejni'ida' le'e len jempl sino clar chixjue'ida' le'e che Xa'anə'.

²⁶ Na' catə' babžin ža soa' gan' zo Xa'anə' de'e yoblə, cana'ach əñabele Xa'anə' bi de'en əñabelene' ye'elene' de que chnablen por ni che de'en chonlilažə'ele nada'. Na' bito ənia' le'e de que nada' naba' lao Xa'anə' par nich gaquəlene' le'e.

²⁷ Cuinczə Xa'anə' chaquene' chele por ni che de'en bachaquele chia' na' de'en bachejle'ele de que gwza'a gan' zoe'enə'.

²⁸ Gan' zo Xa'anə' gwza'a babida' yežlyo nga. Na' na'a yeza'a yežlyo nga na' yeya'a gan' zo Xa'anə'.

²⁹ Na' neto' disipl che' gožto'one': —Na'a cho'o dižə'en clar. Bito cho'o dižə' len jempl de'e cui chejni'ito'.

³⁰ Na' chacbe'ito' de que nez nle'ido' xbab che beñachən'. Bito chyaždo' no əña le' bin' chse'ene'ene' yesə'əñezene'. De'e na'anə' chejle'eto' de que gwza'o gan' zo Diozən'.

³¹ Na' gwna Jeso'osən' neto': —¿Eña'a chejle'ele ža?

³² Gwžin or na' ɳa'a baza'an catə' gasə'əlasle. To tole ca'ale xɳez che chele na' əgwcua'aŋle toza'. Pero caguə zoa' toza'anə' ɬchedə' Xa'anə' zoe' len nada'.

³³ Bagwnia' le'e ca' par nich so cuezle binlo len xbab de'e yo'o lo'o yichjila'ažda'olen' laogüe de'en chonlilažə'ele nada'. Yežlyo nga ɬhi' saquə'ele, pero bito žeble, nada' babena' par nich gwxiye'enə' cuich ɳabia'an le'e.

17

*Jeso'osən' bene' orasyon par nich gaquəlen
Diozən' displ che' ca'*

¹ Gwde gwna Jeso'osən' ca', bgüie' yobalə na' gwne': —Xa', babžin or par gaquə ɬchia' can' babžio' bia' gaquə. Beŋ nada' yelə bala'aŋ par nich leczə ca' nada' goṇa' le' yelə bala'aŋ, nadan' naca' Xi'iŋo'.

² Babəno' nada' yelə chnabia' lao yoguə' benəch par nich chnežju' yelə mban zejlicanə che yoguə'əłol noquə' beŋə' ca' bagwlejo' par chso'onlilažə'e nada'.

³ Na' beŋə' ca' zjənapə yelə mban zejlicanen' zjənombi'e le' ca tozon' zaco'o par gü'e'ela'oto', na' leczə zjənombi'e nada' Jesocrist ben' əbselo'ona'.

⁴ Babena' le' yelə bala'aŋ yežlyo nga ca de'en babeyož bena' yoguə'əłol de'en gwlo'o lao na'a gona'.

⁵ Na'a ža Xa', ben par nich yezi'a yelə bala'aŋ ɬchia'anə' catə' yela'a gan' zo'onə' ca yelə bala'aŋ de'en gwdapa' catə'en gwzoa' len le' antslə ze'e xe yežlyo nga.

⁶ Bagwlejo' balə benəch par chso'onlilažə'e nada' na' bablo'iga'acda'ane' naquən' naquə

yichjla'aždaogo'ona' na' naquən' chono'. Zjənaque' xi'in̄o', na' beno' par nič chso'onlilaže'e nada' na' chso'one' can' nono' mendadən'.

⁷ Na' bazjəneze' de que yoguə'əłol de'en chona' na' yoguə' dižə' de'en cho'a za'an che cuino'.

⁸ Babe'elena' lega'aque' dižə' de'en beno' mendad güe'elenga'aca'ane', na' bazjənonen chega'aque'. Na' bachsa'acbe'ine' de que de'e liczə gwza'a gan' zo'ona', na' chse'ejle'e de que len' əbselo'o nada'.

⁹ Chnabda' le' gaquəleno' lega'aque'. Caguə chnabda' le' gaquəleno' yoguə' beňachən', sino gaquəleno' beňə' ca' zjənaquə xi'in̄o', beňə' ca' gwlejo' par chso'onlilaže'e nada'.

¹⁰ Na' yoguə' beňə' ca' chso'onlilažə' nada' zjənaque' xi'in̄o'. Na' ca'aczən' naquən, notə'atezə beňə' zjənaquə xi'in̄o' leczə zjənaque' xi'in̄a'. Echzi'a yelə' bala'añ de'en chso'onlilaže'e nada' na' de'en chso'one' bichla de'en chso'one'ena'.

¹¹ Na' ɳa'a caguə socha' yežlyo ngan', pero beňə' quinga ɳitə'ecze' yežlyo nga. Nada' bazeza'a gan' zo'ona'. Xa', naco' le'ezelaogüe beňə' la'aždao' xi'iləžə'. Na' ca naquə beňə' ca' gwlejo' par chso'onlilaže'e nada', bcuasə' bcue'ejga'aque' len de'e malən' por yelə' chnabia' chio'ona'. Bcuasə' bcue'ejga'aque' len de'e malən' par nič əsa'aque' tozə len ljuežjga'aque'ena' ca chio'o naccho tozə.

¹² Bedote žlac zoa' len lega'aque' babcuasə' bcue'ejga'aca'ane' len de'e malən' por yelə' chnabia' chio'ona'. De'e na'anə' ni toga'aque' cui gwžiayi' sino tozə ben' banaquəczən cuiayi'e par nič gaquə complir can' na Xtižo'ona' de'en nyojən.

¹³ Na' ɳa'a bazeza'a gan' zo'ona', na' cho'a dižə' quinga lao orasyonɳə' žlac ɳe'e zoa' yežlyo nga par

nich lega'aque' nitə'echgue' mbalaz ca mbalazən' zoa' nada'.

¹⁴ Nada' babe'elenga'aca'ane' xtižo'onə'. Pero na' beñə' ca' cui zjənombia' le' chəsə'əgue'ine' beñə' ca' chso'onlilažə' nada' por ni che de'en cuich zjənaque' txen len lega'aque', ca nada' cui naca' txen len beñə' ca' cui zjənombia' le'.

¹⁵ Na' ca naquə beñə' ca' chso'onlilažə' nada', caguə chnabda' le' yeca'aga'aco'one' lao yežlyo ngan', sino chnabda' le' par əgwcuasə' əgwcue'ejga'aco'one' len de'en chon gwxiye'enə'.

¹⁶ Bito zjənaque' txen len beñə' ca' cui zjənombia' le' ca nada' cui naca' txen len beñə' ca' cui zjənombia' le'.

¹⁷ Ben par nich beñə' ca' chso'onlilažə' nada' so'on cuing'aque' lažə' na'onə' laogüe de'en bazjənombi'e dižə' li chio'onə'. Yuguə'əlolte de'en babzejni'ido' lega'aque' naquən de'e li.

¹⁸ Len' bselo'o nada' yežlyo nga par chzejni'ida' beñachən' dižə' li chio'onə', na' leczə ca' nada' bach-sela'a lega'aque' par yoso'ozejni'ine' beñachən' dižə' li chio'onə'.

¹⁹ Zoa' chon cuina' lažə' na'onə' chedə' chacda' che beñə' ca' chso'onlilažə' nada'. Na' chona' ca' par nich lega'aque' so'on cuing'aque' lažə' na'onə' laogüe de'en bazjənombi'e dižə' li chio'onə'.

²⁰ Na' ca naquə chnaba' gaquəleno' beñə' ca', bito chnaba' gaquəleno' lega'acze' sino leczə gaquəleno' beñə' ca' so'onlilažə' nada' catə' əse'enene' dižə' de'en əsoe' beñə' ca'.

²¹ Xa', ben par nich yuguə'əlolte' əsa'aque' tozə len ljuežjga'aque' ca le' naco' tozə len nada' na' nada' naca' tozə len le'. Ben ca əsa'aque' tozə laogüe

de'en zjəngode'e txen len chio'o, par nich beŋə' ca' cui zjənombia' le' se'ejle'e de que len' əbselo'o nada'.

²² Babeno' par nich chsa'acbe'i beŋə' de que noŋo' nada' yelə' bala'aŋ, ca'aczən' chona' nada' par nich chsa'acbe'ine' de que chnežjua' lega'aque' yelə' bala'aŋ. Na' chona' ca' par nich əsa'aque' tozə len ljuežjga'aque' ca chio'o naccho tozə.

²³ Lega'aque' zjəngode'e txen len nada' na' nada' ngoda'a txen len le' nich yoguə'əcho gaccho tozə na' ca' beŋə' ca' cui zjənombia' le' yesə'əŋezene' de que len' əbselo'o nada' na' de que chacdo' che beŋə' ca' zjəngodə' txen len nada' can' chacdo' ɬchia'.

²⁴ Xa', bachacdo' ɬchia' antslə ze'e xe yežlyo nga. De'e na'anə' beno' nada' yelə' chey che'eni'ina'. Na' che'enda' de que beŋə' ca' bagwlejo' par chso'onlilaže'e nada' ɻnite'e len nada' gan' so'anə' par nich yesə'əle'ine' yelə' chey che'eni' ɬchia'anə'.

²⁵ Xa', le' naco' le'ezelaogüe beŋə' güen, na' ca naquə beŋə' ca' cui chso'onlilažə' nada' bito zjənombi'e le', pero nada' nombi'a le' na' beŋə' ca' bagwlejo' par chso'onlilaže'e nada' bazjəŋezene' de que len' əbselo'o nada'.

²⁶ Na' babena' par nich zjəŋezene' can' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' can' chono', na' ɻne'e gonchcza' ca yesə'əŋezene'. Chzejni'iga'acda'ane' can' naquə yichjla'aždaogo'onə' na' can' chono' par nich əsa'acbe'ine' de que chacdo' chega'aque' can' chacdo' ɬchia' nada' na' par nich sotezə soa' len lega'aque'.

18

Jodən' bdie' Jeso'osən' lao na' soldad ca'

¹ Na' ca beyož gwna Jeso'osən' de'e ca', neto' disipl Ɂhe' gwza'ato' len le' gwyejto' šla'a yao Sedoron gan' got'a' to güert, na' gwyo'oto' len le'.

² Na' Jodən' ben' banaquən gone' Jeso'osən' lao na' beŋə' ca' chəsə'əgue'i le' nombi'e güertən', chedə' zan las bagwyejto' len Jeso'osən' lo'o güertən'.

³ Na' bxoz əblao ca' na' beŋə' fariseo ca' boso'osele'e xonj soldad na' len xa'ag yo'odao' ca' zja'aclene' Jodən' par jəsə'əxene' Jeso'osən' lo'o güertən'. Zja'aque' gan' zo Jeso'osən' zjənoxə'e lintern, yi' yech na' spad.

⁴ Jeso'osən' banəzene' yoguə'ələl de'en gaquə Ɂhe', nach bchoje' jəšague' lega'aque' nach gože': —¿Non' cheyiljle?

⁵ Na' gwse'ene': —Jeso'os beŋə' Nasaret.

Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Nada'anə'.

Na' len Jodən' lega'aque', ben' banaquən gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'.

⁶ Na' catə' gože' lega'aque': “Nada'anə”, le'e besyə'əbigua'əte' gosxanlə na' gosə'əbixe' gwsa'ate'e lao yon'.

⁷ Na' de'e yoblə gože' lega'aque': —¿Non' cheyiljle?

Na' lega'aque' gosə'əze'ene': —Cheyiljto' Jeso'os beŋə' Nasaret.

⁸ Na' gwna Jeso'osən': —Bagwnia' le'e de que nada'anə'. Na' šə nadan' cheyiljle, le'e güe' latjə žjəya'ac beŋə' quinga.

⁹ Gože' ca' par nich goc complir can' gwne' de que ni to beŋə' ca' bagwlej Diozən' par chso'onlilaže'ene' cui yesə'əbiayi'e.

10 Na' Simon Bedən' no'e to spad na' golje'en gwçhogue'nag licha xmos beñə' gwnabia' che bxoz ca'. Na' mosən' le' Malco.

11 Na' Jeso'osən' gože' Bedən': —Bego'o spad çhio'onə' lo'o liže. ¿Echaquele gonle par nich cui çhi' saca'a can' babsi' Xa'anə' xneze çhi' saca'a?

Gosə'äche'e Jeso'osən' lao ben' le Anas

12 Nach sołdad ca' len capitán chega'aque'enə' na' zjəlen xa'ag yo'odao' che nasyon Izrael çheton' gosə'äzene' Jeso'osən' na' boso'ochéje'ene'.

13 Na' gosə'äche'e' zgu'a'atec lao Anas xta'obin' che Caifasan'. Caifasan' naquəche' bxoz əblaō che nasyon çheton' ca izən'.

14 Na' Caifas na'anə' babnežjue' beñə' blaō che nasyon Izrael çheton' consejon' de que napən lega'aque' cuent tozə ben' so'ote' lgua'a yesə'äbiayi' yogue'e len nasyon çheto'ona'.

Bedən' bito gwçhebe' šə lene' Jeso'osən'

15 Simon Bedən' na' nada' jənaoto' Jeso'osən'. Na' nombia' bxoz əblaonə' nada'. De'e na'anə' goc gwyo'a len Jeso'osən' chyo'o che bxoz əblaonə'.

16 Na' Bedən' bega'añe' cho'a puertən' fuerlə. Na' bechoja' na' be'elena' no'olən' chapə cho'a puertən' dižə', nach gwlo'o no'olən' Bedən' chedə' nombia' bxoz əblaonə' nada'.

17 Nach no'olən' chapə cho'a puertən' gože' Bedən': —¿Ecaguə leno' len' naco' disipl che be'enə'?

Na' gwne': —Bito lena' nada'.

18 Na' mos ca' na' xa'ag yo'odao' ca' bagosə'äbeque' yi' ya'alj chedə' chac zag. Na' zjəzeche' cho'a yi'inə' par chəsyə'äže'ine'. Na'

len Bedən' zeche' len lega'aque' cho'a yi'inə' par cheže'ine'.

Gosa'əŋabene' Jeso'osən' che de'en chsed chlo'ine'

¹⁹ Na' bxoz əblaonə' gwñabene' Jeso'osən' che neto' disipl che' na' che de'en chsed chlo'ine'.

²⁰ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Nada' zaquə'əlao babi'a dižə' len beŋachən'. Syempr babsed blo'ida' lo'o yo'odao' checho ca' na' leczə ca' lo'o yo'odao' əblaonə' gan' chəsə'əžag yoguə' beŋə' Izrael gwlaž chechon'. Bito bi bi dižə' ne'e gua'a bgašə'əzə.

²¹ ¿Bixchen' chñabdo' nada'? Gwñabe beŋə' ca' bagwse'ene de'en babsed bablo'ida'. Lega'aque' zjəñezene' bi dižə'ən babe'elenga'aca'ane'.

²² Gwde gwna Jeso'osən' ca', to xa'ag yo'odao' beŋə' zechan' gwdape'e xague'ena', nach gože'ene': —¿Eca' choži'o xtižə' ben' naquə bxoz əblaonə'?

²³ Nach gož Jeso'osən' le': —Šə bi de'e mal bagwnia', be' dižə' che bi de'e malən'. Na' šə gwnia' de'e güen, ¿bixchen' chgapo'o nada'?

²⁴ Nach Anasən' bdie' Jeso'osən' ncheje' lao Caifasən' ben' naquəch bxoz əblaonə'.

De'e yoblə Bedən' bito gwçhebe' šə lene' Jeso'osən'

²⁵ Na' Bedən' ne'e zeche' cho'a yi'inə' par cheže'ine' na' beŋə' ca' zjəzecha na' gosa'əze'ene': —¿Ecaguə leczə lenon' naco' disipl che be'enə'?

Na' bito gwçhebe', na' gwne': —Bito lena' nada'.

²⁶ To xmos beŋə' gwnabia' che bxoz ca' naque' family che ben' əgwçhog Bedən' nague', na' gože' Bedən': —¿Ecaguə zle'ida' le' len Jeso'osən' lo'o güertən'?

²⁷ Na' Bedən' de'e yoblə bito gwçhebe', na' le'e gwçhežte to lecw.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

28 Na' do che'eni'iłas bخoz əblao ca' gosə'əbeje' Jeso'osən' gan' zo Caifasən' na' gosə'əche'ene' gan' chon Pilatən' yelə' jostisən'. Na' lega'aque' bito gwso'e len Jeso'osən' gan' chon Pilatən' yelə' jostisən' چedə' segon costombr چega'aque' bito gaquə əsa'ögüe' de'e ca' gwso'one' par xše' lni pascon' šə so'e լօ'yo'o چe beñə' ca' cui chəsə'ənao costombr چega'aque' ca'.

29 De'e na'anə' Pilatən' bchoje' gan' nitə' beñə' blao چe նasyon Izrael چeton' na' gože' lega'aque': —¿Bi ben bengan'? ¿Ede bi de'e chaole xya?

30 Na' gwse'ene': —Žalə' benga cui naque' beñə' mal bito əgwdetə'one' lao na'onə'.

31 Na' gož Pilatən' lega'aque': —Le'e yečhe'e na' le'e gon yelə' jostis چe'enə' segon lei چelen'.

Na' beñə' blao چe նasyon Izrael چeton' gwse'ene': —Bito bi lsens چeto' de par no gotto'.

32 Ca goquən' goc complir can' gwna Jeso'osən' bzejni'ine' naquən' gaquə so'ote'ene'.

33 Nach Pilatən'beyo'e gan' chone' yelə' jostisən', na' goxe' Jeso'osən' nach gože'ene': —¿Elen' naco' Rei چe beñə' Izrael ca'?

34 Jeso'osən' gože'ene': —¿Econ de'e babidzən yichjо'one' nao' ca', o šə beñə' yoblə gosə'əne' le' ca'anə'?

35 Pilatən' gože'ene': —¿Echacdo' naca' nada' beñə' Izraelən'? Benə' gwlaž چio' ca' na' bخoz əblao چele can' boso'odie' le' lao na'a nga. ¿Bi de'e xinjən' beno'?

36 Nach Jeso'osən' goze'ene': —Nža'alə can' chnabia' nada' na' nža'alən' chəsə'ənabia' notə'ətezəchlə beñə' gwnabia'. Yelə' gwnabia'

chi'anə' bito za'an Ɂhe beŋə' ža' yežlyo nga.
 Žalə' za'an Ɂhe beŋə' ža' yežlyo nga beŋə' ca'
 chəsə'ənabi'anə' yesə'ədile' par nich cui gaca'
 lao na' beŋə' Izrael gwlaž Ɂchia' quinga. Pero yelə'
 chnabia' Ɂchia'anə' bito za'an Ɂhe yežlyo nga.

37 Nach gož Pilatən' le': —¿Ena' rein' naco'?

Na' gwna Jeso'osən': —De'e lin' bagwnao' de que
 nada' naca' rei. Babida' yežlyo nga golja' par nich
 nabi'a na' par nich əgwzejni'ida' beŋachən' dižə' li
 Ɂhe Diozən'. Beŋə' ca' bachoso'ozenag Ɂhe dižə' li
 Ɂhe Diozən' leczə choso'ozenague' Ɂchia'.

38 Nach gož Pilatən' le': —Cuili bin' naquə dižə'
 lin'.

Gosa'əchoglaogüe'en so'ote'Jeso'osən'

Na' beyož gwna Pilatən' ca' bchoje' yetši'i gan'
 nitə' beŋə' blao Ɂhe ɣasyon Izrael cheton' na' gože'
 lega'aque': —Bito bi chla'alaon šə bi dolə'ənə' napə
 benga.

39 Na' ca naquə de costombr Ɂhele de que to
 beŋə' presən' gwsana' lao lni pascon', ¿əchene'ele
 gwsana' benga naquə Rei Ɂhe le'e beŋə' Izrael?

40 Nach gwso'osye'e gosə'əne': —Bito gwsano'
 be'ena'. Barrabas na' əgwsano'.

Len Barrabasən' naque' to beŋə' bguan.

19

1 Nach ben Pilatən' mendad gosə'əyine'
 Jeso'osən'.

2 Na' soldad ca' gwso'one' to coron de xis yešə' na'
 boso'ožine'en yičhje'enə'. Na' boso'oguacue'ene' to
 clas lachə' morad ca de'en chəsə'əčhin rei ca'.

3 Na' gwo'onene' borl gosə'əne': —Biba Rei Ɂhe benə' Izrael.

Na' gosə'əgape'e xague'enə'.

4 Nach Pilatən' bchoje' chyo'onə' de'e yoblə na' gože' beŋə' Izrael ca' ža'anə': —Na'a cueja'ane' par nichə əñezele ca xyan' de'en chaole Ɂhe', ni to de'e xinj cui cheželda' šə bin' none'.

5 Na' bchoj Jeso'osən' chyo'onə', zo coron de yešə'ənə' yichjē'enə', na' nyaze' lachə' moradən'. Na' gož Pilatən' lega'aque': —Le'e ggüia, nga zecha be'enə'.

6 Na' bxoz əblao ca' na' xa'ag yo'odao' ca', catə' besə'əle'ine' le' gwso'osye'e gosə'əne': —¡Bde'e le'e yag corozən! ¡Bde'e le'e yag corozən!

Pilatən' gože' lega'aque': —Le'e leche'e na' legwde'e le'e yag corozən' Ɂchedə' ca xyan' chaole Ɂhe', ni to de'e xinj cui cheželda' šə bin' none'.

7 Na' gwse' beŋə' blao Ɂhe nasyon Izrael Ɂheton' le': —Segon lei Ɂheto' de'en de cheyalə' gotchone' Ɂchedə' ne' naque' xi'in Dioz la'aŋə'əczə naque' con to benachzə.

8 Bachžeb Pilatən' ca de'en bachaquən', na' catə' benene' gosə'əne' ca' Ɂhe Jeso'osən' nachlə bžebəche'.

9 Nach beyo'o Pilatən' len Jeso'osən' de'e yoblə gan' chone' yelə' jostisən'. Na' gože' Jeso'osən': —¿Ga beŋə' le'?

Pero Jeso'osən' bito boži'e xtiže'enə'.

10 Nach Pilatən' gože'ene': —¿Ecui choži'o xtiža'anə'? ¿Ecui ñeždo'onə' nada' napa' yelə' chnabia' par gwsana' le' na' napa' yelə' chnabia' par əgwda' le' le'e yag corozən'?

11 Jeso'osən' gože'ene': —Bito bi yelə' gwnabia' napo' len nada' žalə' Diozən' cui nonə'en le'. Na' ben' əbde nada' lao na'onə' dolə' xench nape' cle ca le'.

12 Nach gwdiljlažə' Pilatən' naclə gone' əgwsane'ene'. Pero benə' blao che ɻasyon Izrael ɻeton' gwso'osye'e gosə'əne': —Šə əgwsano' benga, contr Rei Sesar nan' gono' šə ca'. Notə'etezə benə' ne' de que naque' rei, contr Rei Sesaran' chone'.

13-14 Nach Pilatən' beyož benene' de'en əgwse' benə' ca' le', gwleje' Jeso'osən' chyo'onə'. Na' leczə bchoj le' chyo'onə' gan' nao yej, gan' nzi'in dižə' ebreo Gabata. Na' gwchi'e gan' chbi'e catə' chone' yelə' jostisən'. Nach gože' benə' blao che ɻasyon Izrael ɻeton': —Nga zo Rei ɻhelen'.

Na' do gobiž catə'ən gože' ɻega'aque' ca', na' benə' Izrael gwlaž ɻeto' ca' choso'osi'ini'e par lni pascon' žanə'.

15 Nach ɻega'aque' gwso'osye'e gosə'əne': —¡Gwcue'e! ¡Bde'e le'e yag corozən'!

Na' gož Pilatən' ɻega'aque': —¿Erei ɻehele nga gona' mendad yoso'ode'ene' le'e yag corozən'?

Nach bxoz əblao ca' gwse'ene': —Caguə rei ɻeto' benga. Tozə Sesaran' naque' rei ɻeto'.

16 Ca' goquən' bdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'ənə' par te'e le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

17 Nach gosə'əche'e Jeso'osən' fuerlə syodan' gan' boso'oda' soldad ca' le' le'e yag corozən'. Latjən' nzi'in Golgota dižə' ebreo, zejen dižə' latjə che yiçhj benə' guat. Na' gwze'e zde' noa' coroz ɻe'ənə'.

18 Na' Golgota na' boso'ode'ene' le'e yag corozən'. Na' len yečhopə beŋə' yoblə boso'ode' e le'e yečhopə yag coroz tgüeże' cuite'enə', Jeso'osən' gwyo'ē gw-chol.

19 Na' Pilatən' bene' mendad byoј to ćhopə letr de'e gwda' yichj yag coroz ćhe Jeso'osən', boso'ozoje'en nan: "Jeso'os beŋə' Nasaret, Rei ćhe beŋə' Izrael."

20 Boso'ozoje'en dižə' ebreo, dižə' griego na' dižə' latin. Na' zan beŋə' Izrael gwlaž ćheton' boso'olabe' de'enə' byojən', ćhedə' gan' gwda' Jeso'osən' le'e yag corozən' naquən galə'əzə syodan'.

21 De'e na'anə' beŋə' ca' zjənaquə bхoz əblao ćhe nasyon Izrael ćheton' gwse'e Pilatən': —Bša'an par nich cui ɳan de que naque' rei ćhe neto' beŋə' Izrael, sino ɳan de que len' gwne' naque' rei ćheto'.

22 Na' Pilatən' gwne': —De'en bena' mendad boso'ozoje', banyojənnə'.

23 Nach soldad ca', beyož boso'ode'e Jeo'osən' le'e yag corozən' gosə'əzi'e xalane'e ca' na' gwso'one'en tapla, to part güejən gosə'əzi'e. Na' leczə ca' gosə'əzi'e xe'enə' de'en naquə ca xadon̄ cha'o. Pero lachə'ənə' naquən de to golizə. Bito bi dia nyazən.

24 Na' gwse'e ljuežje': —Bito əgwzoxjchon' sino gonchon rif. Yešc no yechelən.

Na' gwso'one' ca' par nich goc can' nyoј Xtižə' Diozən' gan' nan: "Yosyo'ole'e xalana'anə' entr lega'aque' na' so'one'en rif." Na' ca'anə' gwso'on soldad ca'.

25 Na' cuit coroz che Jeso'osən' zecha xne'enə' len beŋə' bile'enə' na' len Maria no'ol ćhe Cleofas na' Maria beŋə' Magdala.

26 Na' catə' Jeso'osən' ble'ine' zecha xne'enə galə'ezə na' nada' zecha' cuite'enə', nach gože'ene': —Naogüe, benga gaque' ca xi'iŋo'.

27 Nach gože' nada': —Bži'ilazə' xna'a nga ca xna'onə'.

Na' lao žanə' nada' gwcua'ane' bena'ane' ca family chia'acza'.

Can' goquə cata'ən got Jeso'osən'

28 Jeso'osən' nezene' de quebach goc yoguə'əlol de'en cheyalə' gaquən. Na' par nich gaquə can' na Xtižə' Diozən' de'enə' nyojən gwne': —Chbilda' nis.

29 Na' de latə' bino corrient de'e yožə to lo'o xguaguə dao'. Na' to beŋə' bosgaž'e to sponj len bino corrientən' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' bso'en to lao xis de'en ne' isopo.

30 Na' beyož gwxop Jeso'osən' bino corrientən' gwne': —Bach goc yoguə'əlol de'en cheyalə' gaquən'.

Na' bchequə' yichje'enə' gote'.

To soldadən' gode'e lanz cuit le'e Jeso'osən'

31 Nach beŋə' blao che nasyon Izrael cheton' gosə'əŋabene' Pilatən' gone' mendad yesə'ayišjw soldad ca' ni'a beŋə' ca' zjəda' le'e yag corozən' nich yob sa'ate' par nich ca' yesyə'əque'e lega'aque'. Bito gwse'enene' yesyə'əga'an cuerpa ca' le'e yag corozən' xte yeteyo, chedə' yeteyon' naquən ža dezcanz na' ža lni xen.

32 Nach Pilatən' bene' mendad ja'ac soldad ca' na' gosə'ayišjue' chopə la'a ni'a ben' boso'ode'e to šla'a cuit Jeso'osən'. Na' leczə ca' gwso'one' len ben' gwda' le'e yag corozən' cuite'en yešla'a.

³³ Na' catə' besə'əžine' gan' da' Jeso'osən', besə'əle'ine' bagote', na' bito gosə'əyišjue' ni'e ca'.

³⁴ Pero to soldadən' gode'e lanzən' cuit le'e Jeso'osən', na' le'e bchojten chen len nis.

³⁵ Nada' ble'ida' can' goquən' na' nezda' de que dižə' de'en cho'a naquən de'e li. Na' cho'a dižə'ənə' par nich lenczə le'e šejle'ele.

³⁶ Goc ca' par nich goc complir can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən gan' nan: "Ni to žit yo'e cui yesə'əyišjue'."

³⁷ Na' len yeto gan' nan: "Yoso'ogüie' ben' əgwasa'ade'e lanzən'."

Boso'ocuaše'e Jeso'osən'

³⁸ Na' gwde na' Jwse beñə' Arimatea gwñabene' Pilatən' gwnežjue' lsens yeque'e cuerp che Jeso'osən'. Na' Pilatən' be'e lsens. Nach gwyej Jwsen' na' beque'e cuerpan'. Jwsen' naque' disipl che Jeso'osən' pero bgašə'əzə por ni che bžebe' beñə' blao che ənasyon Izrael əheton'.

³⁹ Na' leczə gwyejlen Nicodemon' le' ben' bagwyej antslə gan' zo Jeso'osən' to še'elə. Na' Nicodemon' no'e to de'e chla' zix de'e none' len mirra na' aloes, ca do tapa robən'.

⁴⁰ Na' boso'ochele' cuerp che Jeso'osən' sint de lachə' na' len de'en chla' zixən', ca costombr che neto' beñə' Izrael cata'ən chcuašə'əto' beñə' guat.

⁴¹ Na' galə'əzə gan' gwso'ote' Jeso'osən' le'e yag corozən' gotə' to güert. Na' lo'o güertən' bazo to bloj ba de'e cobə de'e bagwche'en Jwsen' le'e yej ga cuiczə no beñə' guat ne'e šo'o.

42 Na' boso'ocuaše'e Jeso'osən' lo'o bloj banə' laogüe de'e zon galə'əzə ćchedə' chsa'acbyenene' por ni ćhe de'e naquə yeteyo ža dezcanz na' ža xen ćhe lñi pascon'.

20

Beban Jeso'osən' ladjo beñə' guat ca'

1 Na' bal dmigw Maria beñə' Magdalan' gwyej'e' cho'a bloj ban'. Na' ble'ine' yejən' da' cho'inə' babga'an.

2 Nach beza'adoe' beyede' ga'an zoto' len Simon Bedən', nach gwne' neto': —Babesya'əbej'e' Xanchon' lo'o ban', na' bito ńezecho galə besyə'yo'e'ne'.

3 Nach gwza'ato' len Bedən' gwyejto' cho'a bloj ban'.

4 Chopteto' gwsa'adoto' pero nada' gwsa'adocha' ca Bedən' na' zgua'atec nada' bžina'.

5 Na' bcheca'a bgüia' lo'o ban' na' ble'ida' lachə' ca' gan' zjəchi'in, pero bito gwyo'a.

6 Le'e bla'ate Simon Bedən' na' le' gwyo'e lo'o ban' na' leczə ble'ine' lachə' ca' gan' zjəchi'in.

7 Na' bey de'en bosyo'oguazje' laogüe'enə' bito lenən lachə' ca' yela', ndobən chi'in ca'alə.

8 Na' la'añə'əczə nadə'əteca' byob bžina', gwdechlə gwyo'a lo'o ban', na' catə' ble'ida' de'e ca' gwyejli'a de que beban Jeso'osən'.

9 La' ca orən' bito ńe'e šejni'ito' Xtižə' Diozən' de'enə' nyojən nan de que yeban Jeso'osən' ladjo beñə' guat ca'.

10 Na' beza'ato' beyej ližto'.

*Maria benə' Magdalan' ble'ine' de que mbancza
Jeso'osən'*

11 Na' Marian' bega'anę' chbežę' cho'a bloj ban'.
Na' lao chbežę'enę' bcheque'e bgüie' lo'inę'.

12 Na' ble'ine' ćhopę angl zjənyaze' lachę' šyiš
zjəchi'e lo'o ban', toe' chi' zda yichjlei na' yetoe' chi'
zda xni'alei gan' gotę' cuerپ ćhe Jeso'osən'.

13 Nach gwse'e no'olən': —¿Bixchen' chbežo'
no'olə?

Na' le' boži'en gože' lega'aque': —Chedə'
babesyə'yo'e Xana'anę', na' cabi ńezda' galə
jəsyə'əsane'ene'.

14 Ca beyož gwna Marian' ca', gwyechje' bgüie'
traslə na' ble'ine' Jeso'osən' zechę' cože'enę', pero
bito beyombia' Marian' le'.

15 Nach gož Jeso'osən' le': —No'olə ¿bixchen'
chbežo'? ¿Non' cheyiljo'?

Na' Marian' bene' xbab de que ben' chapę güert
na'anę', na' gože'ene': —Šə le' babeyo'one'enę',
gwna nada' galə jəyesano'one'enę' na' nada'
yevo'ane'.

16 Jeso'osən' gože' le': —Maria.

Na' Marian' gwyechje' de'e yoblə na' gože'ene':
—Raboni—, naquən dižə' ebreo na' zejen Maestr.

17 Jeso'osən' gože' le': —Bito goxo'o nada', la' bito
ne'e yeyepa' ga'an zo Xa'anę'. Beyej lao disipl ćhia'
ca' yela' benę' ca' zjənaquę ca biša'a na' zana' na'
gožga'aque' de que yeyepa' ga'an zo Xa'anę', ben'
łeczə naque' Xale. Naque' Dioz ben' cho'elaogua'a
na' łeczə naque' Dioz ben' cho'ela'ole.

18 Nach beza' Maria beńę' Magdalan'
bedəyedixjue'ine' neto' disipl de que bable'ine'

Xanchon'. Na' be'elene' neto' dižə' de'en gož Jeso'osən' le'.

Disipl Ɂhe Jeso'osən' besə'ele'ine' de que mbancze'

¹⁹ Na' ca bexjw že' ža dmigon' neto' disipl Ɂhe' nžagto' txen. Na' zjənyeyjw puert ca' por ni Ɂhe de'en bžebto' beŋə' blao Ɂhe ɻasyon Izrael Ɂheton'. Catə'aczla gocbe'ito' bazecha Jeso'osən' gwcholto'onə'. Nach gože' neto': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

²⁰ Ca beyož gwne' ca' blo'ine' neto' lo'o taque'e ca' na' cuit le'enə'. Na' bebeito' ble'ito' Xanchon'.

²¹ Nach goze'e neto' yetši'i: —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Can' bselə' Xa'anə' nada' yežlyo nga par chona' xšine'enə', ca'aczən' əchsela'a le'e par gonle xšina'anə'.

²² Beyož gwne' ca' blocate' neto' nach gože' neto': —Le'e si' Spirit Ɂhe Diozən'.

²³ Beŋə' ca' yesyə'ədinje xtolə'əga'aque'enə' naple yelə' chnabia' par ye'ega'aclene' de que bagwnitlaon. Pero beŋə' ca' cui yesyə'ədinje xtolə'əga'aque'enə' naple yelə' chnabia' par ye'ega'aclene' de que bito ɻitlaon.

Tomasən' ble'ine' de que mban Jeso'osən'

²⁴ Na' Tomas ben' boso'osi'e Didimo laogüe de'en naque' beŋə' cuaš, lene' neto' ſižȋnto', pero bito zoe' len neto' catə'ən bedəyelo'elao Jeso'osən'.

²⁵ Na' neto' gožto'one': —Bable'ito' Xanchon'.

Nach Tomasən' gože' neto': —Xte que le'ida' taque'e ca' na' əgwzebə xbenanə' gan' gwdeba' clab ca', na' əgwzebə na'anə' cuit le'enə', nach šejli'a.

²⁶ Gozde to xman zezzoto' lo'o yo'onə' de'e yobla, na' zo Tomasən' len neto'. Na' leczə zjənyeyjw

puert ca', catə'əczla bezla' Jeso'osən' na' gozzeche' gwcholto'onə', na' gwne': —Leso binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

²⁷ Nach gože' Tomasən': —Bgüia lo'o taca'a quinga na' bzeb xbeno'onə'. Na' bzeb na'onə' cuit li'a nga par nich šejli'o. Na' cui gaco' to benə' cui chejle'.

²⁸ Nach Tomasən' gože'ene': —Xana', na' Dioz chia'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' le': —Xte que ble'ido' nada' nach gwejli'o. Mbalazəch len benə' cui yesə'ele'i nada' na' se'ejle'e.

Libr nga nyojən par nich šejle' benə' de que Jeso'osən' naque' Xi'in Dioz

³⁰ Na' de'e zan milagr de'e ben Jeso'osən' gan' zoto'onə' pero bito bzojga'aca'an nga.

³¹ Pero zjənyoj de'e quinga par nich sotezə sole šejle'ele de que Jeso'os na'an Xi'in Diozən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beñachən', na' par nich gatə' yelə' mban zejlicane chele laogüe de'en chonlilažə'elene'.

21

Jeso'osən' blo'elaogüe' gažə disipl che' ca'

¹ Gwde goc de'e ca', Jeso'osən' bozloe' laogüe' neto' disipl che' yetši'i cho'a nisdao' Galilea de'en leczə nzi' Tiberias. Quinga blo'elaogüe' neto':

² Txen zoto'onə' Simon Bedən', len Tomasən', na' Natanaelən' na' nada' na' benə' biša'a na' yečhopə disiplən'. Natanaelən' naque' benə' Cana, to yež de'e chi' gan' mbane Galilean'. Na' Tomasən' de'en naque' benə' cuaš nachən' boso'osi'ene' Didimo.

³ Simon Bedən' gože' neto': —Ša'ayetošca' gwxen bel.

Na' gožto'one': —Leczə gwza' neto'.

Nach gwza'ato' gwyejto' cho'a nisda'onə' na' gwyo'oto' to lo'o barcw. Pero že'enə' cuiczə no no bdole'eto'.

⁴ Na' che'eni'ilas bla' Jeso'osən' cho'a nisda'onə' pero na' neto' bito beyombi'ato' šə le'enə'.

⁵ Jeso'osən' gwne' zižjo gože' neto': —Xi'inđa'ogua'a ɿgan bel ya'a gaocho?

Na' boži'ito' xtiže'enə' gožto'one': —Notono de.

⁶ Nach gože' neto': —Le'e gwzalə' yixjw bel chelen' cuit barcon' lichalə na' aželeleb.

Nach bzalə'ato' yixjw bel cheto'onə' na' xte caguə gwzoito' yecueto'on lo'o barcon' tant bel zan gwža' lo'inə'.

⁷ Nach nada' goža' Bedən': —Xancho na'anə'.

Nach Simon Bedən' cate goža'ane': “Xancho na'anə'”, le'e beyacwte' xalane'enə', la' de'e cho'o lo'olzən' nacue' par nich chone' žinŋə', na' le'e bexitə'ate' lao nisən' par nich byob bežine' gan' zo Jeso'osən'.

⁸ Na' neto' zeyo'oto' lo'o barcw da'onə' ze'e zenxobəto' yixjw belən' gan' ža' bel ya'a ca'. Caguə nactequəch zitə' cho'a nisda'onə', ca do yeto gueyoa metrzən'.

⁹ Na' catə' bežinto' cho'a nisda'onə' beyetjto' lo'o barcon' na' ble'ito' chi' yi' ya'aljən' na' xoa to bel ya'a laogüen', na' len yet.

¹⁰ Jeso'osən' gože' neto': —Le'e yeyoxə' la' bel ya'a ca' ze'e gwxenle nilə.

¹¹ Na' Simon Bedən' gwyej'e' gan' chi' barcon' na' jəyeseže' yixjw belən' gan' nchejən. Nach

bexobəto'on yo bižlə. Na' ža'an to gueyoa ši'iŋeyon bel xen. Na' bito gwchezə yixjon' la'anə'əczə bia zanŋə' gwža' lo'inə'.

¹² Jeso'osən' gože' neto': —Le'e da gaole xsil.

Na' ni toto' cui beyaxjeto' ye'eto'one': “¿No le?” la' gocbe'ito' de que Xancho na'aczənə'.

¹³ Jeso'osən' bgüigue'e gwxi'e yetən' na' beŋe' che cheto'. Na' leczə ca' bene' len bełən'.

¹⁴ De'e nga beyon las blo'elao Jeso'osən' neto' disipl che' lao bebane' ladjo beŋə' guat ca'.

Jeso'osən' be'elene' Simon Bedən' dižə'

¹⁵ Na' ca bedaoto'onə' Jeso'osən' gože' Simon Bedən': —Simon xi'in Jonas Ɂəchaquəchdo' Ɂhia' can' chsa'aque beŋə' quinga Ɂhia'?

Na' boži'en gože': —Xana' le' nezdo' de que chacda' Ɂhio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bsed blo'i beŋə' ca' ze'e gwzolao chso'onlilažə' nada'.

¹⁶ Na' de'e Ɂəgwchop lase gože'ene': —Simon xi'in Jonas Ɂəchacdo' Ɂhia'?

Na' Bedən' gože'ene': —Xana' le' nezdo' de que chacda' Ɂhio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bgüia bye beŋə' ca' chso'onlilažə' nada'.

¹⁷ De'e Ɂəgwyon lase gože'ene': —Simon xi'in Jonas, Ɂəchacdo' Ɂhia'?

Na' Bedən' gocchgüeine' de'e gože'ene' de'e gwyon lase: “¿Echacdo' Ɂhia'?” Na' gože' le': —Xana' le' neze nle'ido' yogua'əłol. Le' nezdo' de que chacda' Ɂhio'.

Jeso'osən' gože' le': —Bsed blo'i beŋə' ca' chso'onlilažə' nada'.

18 De'e li achnia' le' catə' goco' beñə' güego' cuino' bochej doxpeyo'ona' na' gwyejo' con ga nazən chio'. Pero catə' gaco' beñə' golə, əgwli na'onə' na' beñə' yoblə yocheje' doxpeyo'ona' na' yesə'əche'e le' ga cui che'endo'.

19 Na' de'en gože'ene' ca' zeje dižə' de que Bedən' gone' ca si' Diozən' yelə' bala'an ca de'en gaquə Bedən' lao na' beñə' mal ca' par so'ote'ene'. Gwde gwna Jeso'osən' can' gaquə che Bedən' nach gože' Bedən': —Da len nada'.

Jeso'osən' goquene' che Juanñə'

20 Na' beyeçhj Bedən' ble'ine' nada' naogua' lega'aque' na' bene' xbab can' chaque Jeso'osən' chia', la' nada'an gwchi'a cuit Jeso'osən' žen' gwdaoto' xše'enə' txen catə'ən goža'ane': "Xana', ¿nox-aczxən' əgwde le' lao na' beñə' ca'?"

21 Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Xana' ¿nac gaquə che benga?

22 Jeso'osən' gože' le': —Šə che'enda' ne'e zoczə benga xte catə'ən yida' yetlas ¿bixa zedən' chaco'? Con gwzotezə gwzo benlilažə' nada' na' bzenag chia'.

23 De'e na'anə' gwditj dižə'ənə' entr beñə' ca' chso'onlilažə' Cristən' de que nada' bito gata'. Pero Jeso'osən' caguə gože' Bedən' cui gata'anə' sino gože'ene': "Šə nada' che'enda' ne'e zocze' xte catə'ən yida' yetlas ¿bixa zedən' chaco'?"

24 Nada'an naca' disiplən' ben' goquene' chei na' nezda' can' goquə yoguə' de'e quinga babzoja'. Na' leczə le'e nezczele de que dižə' lin' cho'a.

SAN JUAN 21:25

cii

SAN JUAN 21:25

25 Zanch de'e de de'e ben Jeso'osən' de'e cui
zjənyoј. Žalə' zjənyoј yogua'ən na' tgüejə tgüejən libr
zan juisy zjəde žalə' ca'.
De'e na'azən' chzoja'.

**Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho
Jesocristən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

civ

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2